

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VEDEKÉN:

Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hatdbor posit sor egyszer 80 fill.
másokon következőnél 16 fillér.

nyomató ára 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 267.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
Jósef főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Kedd, október 15.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: A szabadelvűség.**
- A pápai tengerész-önkéntesek ügye.**
- Erzsébet főhercegnő eljegyzése.**
- A rendőrtisztok ügyeleti-díja.**
- Panaszok egy önkéntes-iskola ellen.**
- Meglepott földbirtokos.**
- A színészek és az orfeumok.**
- Egy boldog és egy boldogtalan hercegnőről.**
- Bosznyák vendégek Budapesten.**
- Tárcsa: A közbizalom.** Irta: Vértesi Arnold.
- Regény-Csarnok: A karvalyok vére.** Irta: Theuriet André.

A szabadelvűség.

Budapest, október 14.

Őszintén megvalljuk, nem szívesen polemizálunk, nem pedig különösen oly témák felett, a melyeket unos-untalan fessegetnek, újból és újból definiálnak, sokszor elcsépelnek s a mely témák tekintetében úgy is minden józan és elfogulatlan olvasó akként alkotta meg a maga véleményét, a mely az igazságnak megfelelő, vagy legalább is ahhoz legközelebb áll.

Ha mégis a szabadelvűség kérdésével foglalkozunk újból, tesszük ezt azért, mert mostanában ismételtelen oly hangokat hallunk, melyek az újonnan kikerült szabadelvűpárt szabadelvűségét vonják kétségbe. Szálljunk egyenesen szembe e váddal.

Az egyik ellenzéki író a többek között ezt mondja:

Ime, a legtöbb szabadelvűpárti jelölt nem a szabadelvűséget hirdette, hanem a Széll Kálmán programjához való ragaszkodást.

Engedelmet kérünk, de ez oly komikusan hangzik, annyira önmagán hordja a nevetséges érvelés mezét, hogy szinte felesleges ellene érvelnünk. Mégis megteszük azért, mert ugyanez a gáncsoló hang heterogen elemekről is beszél.

Hát első sorban minden igazán szabadelvű embert elégítsen ki az a kijelentés, hogy „Széll Kálmán programját magáénak vallja“. Mert mindenki igen jól tudja, hogy Széll programjának fő és kimagasló pontja: a szabadelvűség.

Történt-e bármi is ő alatta a szabadelvűség ellen? Semmi. Ellenben annak érdekében számos olyan intézkedés, a mely a szabadelvűséget nemcsak kidomborította, de uralkodóvá tette, a mit a létesített intézmények is fényesen bizonyítanak. Az, hogy a szabadelvűség fogalma kiszélesedett, talán csak nem válik a szabadelvűség hátrányára? Sőt inkább mindenképpen az ellenkező áll. Az igazi szabadelvűség az, hogy a liberalizmust minden intézménybe belevigyük s ez a célja Széll Kálmán miniszterelnöknek.

Már most nem akar ez semmiképpen sem rekrimináció lenni az előző kormányokkal szemben. De nem is lehet. Miért?

Mert eltekintve attól, hogy a felekezeti egyenjogúság kérdése volt addig mindig a szabadelvűség tekintetében a legsürgősebb megoldásra váró feladat, amelyet hosszú harc után meg is oldottak, folytonosan közjogi vitákban kellett résztvenniök, mert a közjogi kérdések domináltak.

Hála a szerencsés fordulatnak, más, nagyfontosságú kérdések kerültek előtérbe.

Nos, ne féltse senki a szabadelvűséget!

Mert ez nemcsak nevetséges, hanem kishitűség is.

Ne legyünk papábbak a pápánál!

És aztán egy dologról ne feledkezzenek meg a gáncsoskodó urak.

Ha netalán — amitől különben Isten óvja meg hazánkat — nem szabadelvű kormány kerülne az ország élére, az úgy járna, miként a belga klerikális kormány járt az egyházpolitikával.

A polgári házasságot eltörölni, a felekezeti egyenjogúságot megszüntetni, több mint két évtizedig tartó uralma alatt sem merte.

Magyarországon pedig csak szabadelvű szellemben lehet kormányozni s minden más irányu kormányt nyomtalanul söpörne el a legkisebb politikai fuvalom is. Holott orkán viharzana annak elpusztítására.

Ez szilárd meggyőződésünk.

Saturnus.

TÁRCSA

A közbizalom.

Irta: Vértesi Arnold.

Mióta Kontra Dezső köz- és váltóügyvéd (akasztotta volna föl a hóber ott, ahonnan jött) betette a lábát Szombat-Vásárhelyre, vége lett minden békeségnek, nyugalomnak. Ez az ember mindenbe beleártotta magát, mindent fölpiszkált, mindenkihe belekötött.

Kezdte a járásbírósnál. Hogy az öreg járásbíró miért megy oly későn a hivatalba. Néha már majd tíz óra s miért szalad el mindjárt, mihelyt a delet elharangozták?

A tekintélyes öreg ur elámult. Hallatlan! Hát ilyen jöttment ember fogja őt felelősségre vonni? Még eddig senki sem ütöközött meg abban, hogy olykor reggelenként kísért a szőlőjébe, ott kissé körülnéz, elszí egy szivart vagy beolt egy pár gyümölcsfát. Azért ő elvégzi a kötelességét, az ügyvéd urak nem panaszkodhatnak, nem várokoztatja meg őket, restancia sincs a hivatalban, délután is bejár s ha a déli harangszóra haza megy, hát uram istenem, ebédni csak kell az embernek!

Ebéd után jól esnék egy kis pihenés, egy kis szenderegés is az ilyen törődött öreg embernek; de most már e miatt a Kontra Dezső miatt nem mer. Félt, hogy amilyen kapcsokdó

természetű ez az új ügyvéd, még följelenti hogy ilyen meg olyan tunya, hanyag, munkára már képtelen öreg ember s a minisztériumban nem nézik az embernek az érdemeit és könnyen nyugalomba küldik. Ugyis annyi a fiatal ember, aki már a helyét lesi.

Innéttova igazán már a szőlőjébe sem mer kimenni reggelenként az öreg járásbíró. Pedig ez a séta frissítette föl. Mikor onnan visszajött, mindig úgy érezte, mintha megfiatalodott volna, olyanrőzsás volt az orcájának a színe s oly ruganyosan lépkedett. Harmosné, aki pedig csinos asszonyka, azt mondta: tultesz mind a két fiatal albirón.

De most mióta a reggeli sétájának, az ebéd utáni álmának is vége, most érzi, hogy már nem a régi legény. A kedve is oda van, az egészsége is megcsappant, nincs étvágya s valahányszor találkozik ezzel a Kontra Dezsővel, vagy csak rá is gondol, hát előnti az epe.

Látja, hogy már Karlasbadba kell mennie a nyáron. Szinte érzi, hanyatlak napról-napra s aggódva nézegeti magát a tükörben, milyen fakó, milyen beesett az arca. Már a felesége is megszólította:

— En nem tudom, mi lett téged?
Harmosné is részvétellel kérdezte a minap:
— Csak nem beteg, járásbíró ur?
Nem, nem, csak magában dul-ful s ha

fiatalabb volna, majd megmutatná ő annak a kotnyeles ügyvédnek; de már ilyen öreg ur szeretné, ha békében maradhatna. Főképp amiatt az egypár év miatt, amit még hivatalban akarna tölteni. Hát nem gyalázatosság attól a haszontalan bitangtól, hogy ilyen éadesmes öreg embert nem hagy nyugton s még följelentéssel fenyegetőzik?

Különben az egész járásbírósnál személyzet dühös arra az ügyvédre. Az ördög hozta ide Szombat-Vásárhelyre. Még az ítéleteket is kritizálgatja. Még a stílussal is baja van. Hogy csupa tatik, tetik. Hát mi az ördög legyen, ha nem tatik, tetik?

Még a helybeli ujságban is kifigurázta őket. Az egyik aljárásbíró, a fiatalabb arról beszélt, hogy föl kellene fricskázni ezt a szemtelen frátert. Párbajt is emlegettek; de tudták, hogy felsőbb helyen nagyon rossz néven vennék az ilyesmit.

Arról is beszéltek, hogy társadalmilag kellene kiüldözni ezt az embert a városból. Hiszen ez nem hagy békét senkinek. Már a kaszinó elnökségét is megtámadta. Hogy merik jubileumi ünnepély címén a kaszinó pénzét elpocsékolni. Rut visszaélés. Hütlén kezelés. Ezért bűnvádi keresetet lehetne a nyakukba akasztani.

— De kérem, a közgyűlés határozta el — mentegetődzött az öreg elnök.

A pólai tengerész-önkéntesek ügye.

(Félhivatalos sajtó.)

Arad, október 14.

A napokban bejárta a sajtót a híre annak, hogy Pólában rosszul bántak azokkal a magyar fiukkal, akik mint gépészek végzik önkéntesi szolgálatukat a haditengerészetnél.

Ellenzéki részről ezt az ügyet interpelláció tárgyává fogják tenni amint az új képviselőház összeül.

A Pester Lloyd most hosszabb közleményben foglalkozik a tengerész-önkéntesek helyzetével és azon van, hogy a minap felhozott vádakát enyhítse és jelentéktelen dolognak tüntesse fel, valójában pedig mindabból, a mit megír, kiderül, hogy a vádak egytől-egyig igazak és hogy a magyar fiuknak a tengerészetnél éppenséggel nem rózsás az életük. A legérdekesebb a közleményben az, hogy a Pester Lloyd maga is elismeri annak a szükségét, hogy a tengerészeti gépész-önkéntesek egész intézménye reformáltassék.

A félhivatalos közlemény ugyanis ezeket mondja:

Több ujság a napokban közleményt hozott arról, hogy a gépész szakmából való magyar tengerész-önkéntesekkel Pólában állítólag rosszul bántak. Abban a helyzetben vagyunk, hogy — anélkül, hogy a megindított vizsgálat eredményét be kellene várunk — jó információk alapján igazithassuk helyre a cikkben felsorolt vádakát.

Az a panasz, hogy a gépész-altszti növendékeknek szelepeket kell nyitogatniok, csapágyakat kell kenniök és a gépeket tisztogatniok kell, a szakembert csak mosolyra készítik, mert hiszen axioma az, hogy senki se lehet gyakorlott gépészmérnök, aki nem bánt saját maga is a kalapácsal.

Ep oly jellemző arra nézve, hogy ez önkéntesek helyzetét mennyire félreismerik, az a panasz is, hogy a tengerésztisztek nem fogadják be a maguk társaságába a gépész-önkéntesek. Minthogy ezek az önkéntesek egészen más hivatásbeli szférába tartoznak, mint a tisztek és a legjobb esetben is csak tartalékos altisztekké lehetnek, hát semmikép se találó a hadsereg egyéves önkénteseivel való össze-

hasonlítás, mert hiszen az utóbbiak tartalékos tisztökké lesznek és mellesleg megjegyezve, rendszeren a maguk költségén szolgálnak. Nagyon érthető, hogy az a szigorú fegyelem, az a rend és az a skrupulózus tisztaság, melynek a hadihajó fődélzetén uralkodnia kell, a laikus előtt szokatlannak és keménynek tűnik fel.

Hasonlóképpen bizonyára nehéz másban, mint az anyanyelven tenni le a vizgát, ámde műszaki tárgyakban és különösen a hol a kiképzésre magyar kézikönyvek vannak és a hol főleg praktikus manipulációkról van szó, a nehézség nem olyan nagy. A panaszt, hogy a vizsgák túlszigorúak, lecáfolja az a tény, hogy 50 önkéntes közül csak 4 bukott meg. Klein önkéntes öngyilkosságának okaira nézve a bírói vizsgálat még nincs befejezve. Az az eset, hogy egy ambiciózus fiatal ember a vizsga sikertelensége miatt kioltja életét, sajnos, nem tartozik manapság a ritkaságok közé és állandó rovatot képez a napilapokban. Az okokat azonban másutt kell keresni, nem a vizsgálatok szigorúságában és nem a tanárok állítólagos ellenszenvében.

Ámde bármennyire akarják is tekintetbe venni egy bukott jelölt csalódását, még se jogosult, hogy tisztán személyes ügyből nemzeti ügyet akarjanak csinálni. A levelező azokban a munkákban, melyeket a szabályzat értelmében minden önkéntesnek el kell végeznie, speciális élet lát a magyarok ellen. Mert egy lopási eset kiderítése érdekében egy hajó egész legénységét konszignálták, tehát a magyar önkénteseket is, hát ebben sértést látnak a magyar nemzetre nézve. Hogy az illető levelező ebbeli fejtegetéseiben mily sok a személyes elfogultság, kitűnik abból is, hogy miként írja le a csász. és kir. tengerészetnél szokásos, de a szolgálati szabályzat alapuló büntetéseket, mint például a kötélhágcsón való állást. Bizonyos, hogy a kötelek közt való mászás, az ég és föld között való lebegés, borzasztónak látszhatik a laikus előtt. Ha tehát a lapok vádjai, egészen a még ezután földeritendő Klein-estét kivéve, túlzottaknak és tarthatatlanoknak bizonyulnak, úgy még se lehet tagadni, hogy a tengerészeti gépész-önkéntesek egész intézménye nem időszerű már és reformra szorul. Az intéstuciót azért teremtették meg, hogy a tengeré-

szetnek komoly szükség esetén legyenek magasabb gépészaltiszteik tartalékban. A modern gépkomplexusok komplikáltsága mellett azonban az olyan géptechnikusok, akik nincsenek folytonos gyakorlatban, komoly esetben alig használhatók. Másrészt pedig most olyan társadalmi állású emberek jelentkeznek a gépészszolgálatra, akik az ezzel járó fáradságokkal és munkákkal nem tudnak megbarátkozni s így hát szerencsétleneknek erzik magukat.

Minthogy a tengerészetnek semmi előnye sincs ezekből az önkéntesekből és minthogy ezek láthatólag nem szívesen teljesítik szolgálati kötelességeiket, hát helyén volna, hogy az intéstucióban változás történjék és hogy a tengerészet vezetősége a katonai törvény illető paragrausainak módosítását hozza javaslatba.

A rendőrtisztek ügyeleti-dija.

(A pénzügyi-bizottság ülése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 14.

Az aradi rendőrtisztviselőknél méltánylást érdemlő, jogos kérelme felett ma délután tanácskozott a város pénzügyi bizottsága. Megirtuk lapunk vasárnapi számában, hogy a rendőrtisztek a szerdán tartandó közgyűlés elé kérelmet terjesztettek s ebben azt kérik, hogy az ügyeletet szolgálóért járó díjakat, amely eddig két koronában volt megállapítva, a város emelje fel nyolc koronára.

A tisztviselők kérelmét pártoló szavak kíséretében Kádas Kálmán tanácsos, a pénzügyi-bizottság elnöke ismertette a bizottság tagjaival. Előadta, hogy a díj felemelését azért kérik a rendőrtisztek, hogy különösen mikor külső ügyeletet szolgálatot teljesítenek s be kell járniok az összes nyilvános helyeket, korcsmákat, kávéházakat és vendéglőket, költeniök kell, hogy feltűnés nélkül teljesíthessék a szolgálatot s ez a nyolc korona voltaképpen a kész kiadások megtérítésére szolgál.

Ezzel egyidejűleg azt is kérték a rendőrtisztviselők, hogy a hivatalos és ügyeletet szolgálóon kívül eső szolgálatok alkalmával, ha ennek tartama három órán túl terjed, négy korona díjazásban részesüljenek. A kérelem ez a része azonban nem terjed ki a színházban teljesíteni szokott szolgálatra.

— Mindegy, — vágta vissza Kontra Dezső — a közgyűlés nem hatalmazta föl ám az elnökséget, hogy háromszáz forintot elköltsenek.

— De kérem, az volt a határozatban, hogy méltó fényel . . .

— Az nem azt jelenti, — hogy költsék el a mások pénzét. — Tetszett volna a sajátjából.

A sajátjából! Ez a szó megrémítette az elnököt, aki nagyon zsugori öreg ur volt, mikor a sajátjáról volt szó. Borzasztó volna, ha ez az izgága ember addig lázítana a kaszinói tagok közt, — hogy azt határoznák: fizesse meg a háromszáz — forintot a sajátjából.

Különösen amiatt a száz forint miatt aggodott, amit a gimnáziumi igazgató kapott tiszteletdíj fejében a kaszinó történetének megírásáért. Már zugolódtak a föllázított tagok. Disznóság annyi pénzt kidobni. Irta volna meg ingyen. Ha becsület volna benne, hát megírhatta volna ingyen. De hát sógorság, komaság. Csunya história.

— Rendkívül közgyűlést kérünk, — kiabált Kontra Dezső.

Az igazgató is öreg ember volt, az sem szerette volna, hogy kompromittálják, az ujságokban mehurcolják. Elfogdosta az embereket, ahol találta s csaknem sirva magyaráz-

ta nekik: hiszen tizenkét nyomtatott ív, fél évig dolgozott rajta, mondhatni, hogy a legszerényebb honorárium.

— Hát a becsület, kérem? — mondta erre Kontra Dezső. — Hát becsületből semmit sem tesznek Szombat-Vásárhelyen?

De ő nem hagyja ennyiben, ő föl fog szólalni mindenütt. Az egyetek közpénze, a tagok járuléka nem arra való, hogy ezt elragadozzák. Hát illik az például, hogy a kaszinó pénztárnoka fizetést huzzon? Azt mondják, hogy nem fizetés az, csak tiszteletdíj az a tiz arany, meg hogy sok a dolga a pénztárnoknak. Lárifári. A zsebelésre mindig lehet hangzatos címet találni.

— Már ez mégis sok — pattant föl a gyógyszerész, aki a kaszinó pénztárnoka volt — süssék meg a tiz aranyukat, nem szorultam rá.

Engesztelhetlen harag lobbant föl a más- kor oly jámbor indulatu férfiuban. Tessék, legyen pénztárnok, akinek tetszik, ő nem lesz tovább.

A közjegyző, a városi számvevő, az adótárnok, akiket sorban megkínáltak a kaszinó pénztárnoki állásával, egyik sem akarta elfogadni. Majd, hogy őket kicégerezze Kontra Dezső? Hogy belekötögyöjjon a számadásaikba? Hogy kultatgassa, vajon valahol nem számított-

tak-e valamit duplán? Nem sikkasztottak-e el valamit?

Már a városi tanácsot is gyanúsítja. Nem mondja, hogy lopnak; megengedi, hogy nem lopnak; de tiszta világosságot akar. Mit leplezgetnek, takargatnak? Vagy van valami takargatni való? Mit jelentenek azok a „vegyes kiadások.“ Azok a „különfélék“?

A városi számvevő és a pénztárnok feljajdulnak. Ne tessék ilyeneket mondani. Ok becsületben öszültek meg. A vegyes kiadás vegyes kiadás. Nyugta van mindenről. Rendben van minden.

De mégis nagy aggodalom gyötri őket: hátha valahol eltevesztették az összeadást? Az ember annyi sok szám közt véletlen megbotlik s akkor vége a becsületöknek. Ez az ember rájuk fogja sütni a sikkasztás bélyegét.

Olyan szomorúsn ballagnak föl a városházára, mintha a vesztőhelyre mennének. Lesütik a fejüket s föl sem mernek nézni, mert nem tudják, hogy aki szemközt jön velük, nem azt gondolja-e magában:

— Ni, itt mennek a tolvajok.

Nem, ezt nem állják ki tovább. Szólnak a polgármesternek: — valamit tenni kellene, hogy az ő becsületükben ne kételkedjenek az emberek.

— Ugyan ne nyugthatatlankodjatok — csilapította őket a polgármester. — Senki sem

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

Kádas tanácsos elismerte a kérelem méltányosságát, a díjaknak 8 koronára való felemelését azonban soknak tartja, különösen most, mikor a város községi adóját már is 3 százalékkal felemelni kénytelen. Azt indítványozza, hogy a külön kiküldetésekre kért 4 koronát hozza javaslatba a bizottság, a rendszeres díjakra vonatkozólag azonban csak 5 korona megszavazását indítványozza a közgyűlésnek.

Tedeschi Viktor egyetért a bizottság elnökével abban, hogy a rendőrtisztek kérelme méltánylást érdemlő és igazságos, még abban is egyetért, hogy a 2 korona helyett nyolcat adni nagy ugrás, mégis ajánlja, hogy legalább 6 koronát szavazzanak meg egy-egy ügyeletes szolgálatért. Belátja a rendőrtisztek helyzetét és tekintettel van arra, hogy ha a tisztviselő kávéházakba, korcsmákba kénytelen járni, költségei is kénytelen, nehogy az illető tulajdonosok lekötözöttjévé legyen. Ami a 4 koronás külön díjat illeti, azt olyan hozzáadással tartja elfogadhatónak, hogy ha a különszolgálat nem a közrendészet szempontjából, hanem magánfelek érdekében történik, úgy a 4 korona ne a várost terhelje, hanem azokat a magánfeleket, akiknek érdekében áll a rendőrtiszt jelenléte.

Révész Adolf elvileg hozzájárul mindazokhoz, amit a kérelem méltányossága mellett felhoztak, de kijelenti, hogy a 8 korona díjat nem tartja magasnak. Kettős ok van a rendőrtisztek kérelmét a maga egészében teljesíteni: fizetésük olyan aránytalanul csekély, hogy azt a 8 koronás díj megszavazása sem pótolja; másrészt pedig tekintetbe kell venni, hogy a külső szolgálat egész éjjel tart, s a hat korona ennyi időre kevés. A négy koronás külön-díjat szintén megadandónak tartja. Az inspekciónak 8 koronában való megállapítását indítványozza.

A bizottság a három indítvány közül Tedeschi Viktorét fogadta el s a közgyűlésnek azt fogja javasolni, hogy az inspekciónak 6 koronában állapítsa meg. A külön-szolgálatokért, ha annak tartama három órát meghalad, 4 korona díjat javasol megszavazni olyan hozzáadással, hogy ezen összeget, ha a szolgálat magánfél érdekében történik, úgy ezen díjat a fél a város házipénztárnak megfizetni legyen köteles.

Ha a közgyűlés a pénzügyi bizottság javaslatát — előreláthatólag — elfogadja, a város

költségvetését ezen a címen évenként 1160 koronával terhelik meg.

Az ülésen Kádas Kálmán tanácsos elnökelete alatt jelen voltak: Boros Vida, Bund Henrik, Kohn S. N., Révész Adolf, Steinhardt Mór dr., Tedeschi Viktor, Wallfisch Ármán és Lóos Rezső, a bizottság jegyzője.

TÁVIRATOK.

Egan Ede utóda.

Budapest, okt. 14. Egy könyvatos értesülése szerint Darányi Ignác miniszter már megállapodott abban, hogy kit fog Egan Ede helyébe a ruthén akció vezetésével megbízni. A *Kel. Ért.* szerint az új kormánybiztos Molnár Béla volt országgyűlési képviselő lett, aki az akciót az eddiginél szélesebb alapokra készült fektetni.

Kossuth Ferenc Szatmárrott.

Szatmár, okt. 14. Kossuth Ferenc tegnap este ideérkezett. A vonatnál nagy közönség fogadta és Uray Géza üdvözölte. Ma bejárta a csengeri kerületet, ahol tudvalevőleg e héten pótválasztás lesz.

Panaszok

egy önkéntes-iskola ellen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 14

A pólai tengerész önkéntes-iskola botránya a alkalmából egyik nagyváradi lap hosszabban foglalkozik a Nagyváradon állomásozó 37-ik gyalogezred önkéntes-iskolájával abból a körülményből indulva ki, hogy az ezredhez az iskola rendkívüli szigora miatt nem jelentkezik kellő számú önkéntes.

A közleményből reprodukáljuk a következőket: Egy önkéntest tizenöt heti betegsége miatt két évi szolgálatra köteleztek. A második év alatt hiteles dokumentumok szerint 43 napi „egyes” és 108 napi laktanya-fogságot szenvedett. Legborzasztóbb bűnei ilyenek voltak:

Kapott 8 napi „egyes”-t, mert mikor a szabályzat értelmében a neki kijáró két órai pihenőjét akarta élvezni, egy altiszt kérésére nem ment be az ugynevezett déli íróiskolába, hol egy másik altiszt a bakákat éppen a kis „f” betű vetésére tanította . . .

— Ugy? Azt beszéli az a semmiházi?

A polgármester vakargatta a fejét. Az orfeum. Hja bizony az orfeum! Nem szeretné, hogy emlegessék . . . Az ember mégis restelli afelesége előtt és az egész város közönsége előtt, ámbár igazán nagyon ártatlan dolog volt, csak éppen, hogy benézett. De mégis.

Es arról sem tehet, hogy oly sokszor fölbolondítja őket az a bank, melyivel alkudoznak s mindig új nehézségek támadnak. Isten bizony, nem mulatság neki mindig utazgatni. De hát azt nem értik meg az itthon lévők, hogy ilyen nagy kölcsönt nem lehet csak úgy fölfujni, mint valami hólyagot s mindjárt azt hiszik, rosszban sántikál az ember. Ez a Kontra Dezső fölláztatja az egész várost.

— Ki kellene tekerni a nyakát, — mondták az urak a városházán, — addig nem lesz békesség Szombat-Vásárhelyen.

— Nem kell neki adni semmi pört, — tanácsolta a járásbíró, — hadd gebbedjen meg éhen.

Csak hogy könnyebb volt ezt mondani, mint keresztülvinni. Mindenki félt a nagyszájú embertől s mindenki hozzá vitte pörét, hogy bánatlan maradhasson.

— No így nem boldogolunk, — csóválta fejét a kaszinó elnöke; — így nem fogunk tőle megszabadulni soha.

Kapott ismét nyolc napi „egyes”-t, mert a kórházból az orvos engedélyével három órára eltávozott.

Elzárták egyszer „függelem-sértés, arcfintorítással” címen, mert nem tudta mosolyát visszatartani, mikor századosa lova egy kissé megbokrosodva, ugrándozott.

A többi büntetést nem ilyen égbekiáltó nagy bűnök miatt kapta.

Egy másik önkéntes „egyes”-t kapott, mert délben hazament a szüleihez ebédelni.

Egy harmadik a lögyakorlaton későn húzta ki a závarzatot s várta-szoba, ezredkihallgatás lett ennek a vége.

Egyik önkéntes így nyilatkozik az iskola parancsnokáról:

— A kapitány ur még Falbnál is híresebb jós, mert Falb gyakran csalatkozik, de a kapitány ur soha, mert ha valakinek azt javasolja, hogy „ich versichere Sie, dass Sie werden 2 Jahr dienen”, az bátran megrendelheti magának jövő nyárára a Pejacsevics-nadrágot, mert az biztosan szolgál még egy évet. Így jósolt nekem, és négy kollegámnak tavaly, így jósolt háromnak az idén s mindnyájunknak beütött a jósolat.

De a sok eset közül a legérdekesebb tán az, hogy az iskola parancsnoka, hogy kíséri gyűlöletével az 5 kiváltságosait a polgári életben is. Egy volt önkéntesről, fiatal jogászberről az önkéntesek előtt nyilatkozott becsmérlőleg azért, mert ez március 15-én magyar ruhába öltözött.

Még csak az önkéntesek címeiből közlünk néhányat a levél nyomán:

— Sie gemeiner, Charakterloser, infamer, misarabler Kerl, — ezek a hétköznapi címzések.

Ha az önkéntes szakált visel: Sie Zanzibar Affe.

Ha szemüveget hord: „Blinder Rhinoceros.”

Ha zsidó, természetesen: „Verfluchter jüdischer Kerl”, vagy Schabiger Saujud.

Ha jogász: „Verfluchter tüntető, gefährlicher socialist” stb.

Reméljük, — írja a nevezett lap, — az illetékes körök utána néznek a dolognak s nem fog tovább gyűlni az adat a delegációk hadügyi költségvetéséhez.

Tanácskoztak, megint tanácskoztak, de csak nem tudtak kitalálni semmit.

— Hátha kérem alásan képviselőnek küldenék föl Budapestre, — bátorkodott megjelyezni a számvevő. — Most lesz a választás.

— Micsoda beszéd az? — utasította rendre a polgármester alantását.

— Ne tessék tréfálni, — mordult rá a járásbíró.

Mig a közjegyző egyenesen kimondta, magyarosan:

— Szamárság.

Am az eszme azzal nem aludt el, ott motoszkált az emberek fejében s pár hét múlva egyszer így szólt a kaszinó elnöke a polgármesterhez:

— Mit gondolsz? Nem is olyan szamárság, amit az a számvevő mondott. Megszabszadulnánk ettől az átkozott Kontra Dezsőtől, ha felküldenék a képviselőházba.

S a polgármester azt mondta rá:

— Nem bánom, hát küldjük föl, üssön belé a tüzes isten nyila! Csak itt ne lábatlankodjék tovább.

Igy történt, hogy a most meggyíló országgyűlésen mint Szombat-Vásárhely képviselőjével lesz szerencsénk találkozni Kontra Dezsővel.

mondta rátok világosan, hogy valami helytelenségeket követtetek volna el.

— De a gyanusítás, kérem alásan — felelt a két elbusult tisztviselő — a gyanusítás. Nem tudhatni, mit gondolnak rólunk az emberek, mióta az az izgága prókátor piszkálni kezd bennünket. Es az egész városi tanács, kérem alásan, az egész városi tanács pellengérré lesz állítva.

— Ebugatás nem hallatszik menyországba, mondta a polgármester, megvetően legyintve kezével.

De bármily büszkén hangzottak is e szavak, a nemes város feje korán sem volt oly nyugodt. Félt, hogy a többi után majd ő rá is rájár a rud. Attól a jött mentől kitélik. Már hallott is afélet, hogy Kontra Dezső izgatja az embereket: erélyesebb férfit kell a város élére állítani, olyat, aki kisöpri ezt az Augiász istállóját. Gyámoltalan ember arra Domokos Mihály, mást kell választani.

Hallotta, hogy azt is rebesgetik: a legközelebbi közgyűlésen nyíltan meg akarja támadni Kontra Dezső a polgármestert a nagy városi kölcsön miatt? Mi lesz már? Minduntalan fölzaladnak Budapestre, költik a város pénzét, — mulatnak, esznek-isznak, talán még az orfeumba is járnak és a kölcsön még sincs meg.

Aki az „Aradi Közlöny” részére egy előfizetést is szerez, az ingyen és bérmentve kapja kézhez Murai Károly humoros adomagyűjteményét.

Erzsébet főhercegnő eljegyzése.

(A schönbrunni családi ünnep.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 14.

Erzsébet főhercegnőt ma délután 6 órakor eljegyezte Schönbrunnban Windisch-Grätz Ottó herceg.

Széles e hazában mindenütt örömet fog kelteni e hír.

A sors kárpotlással is tartozik a Rudolf királyi árvánmaradt leányának. Ami boldogságot megtagadott a gyermeknek a mult, azt meghozza a jelen és beváltja a jövő. A sors sujtó keze ime lehanyatlik a jobb tiltó mozdulatára s ez a hatalmas jobb most áldolag nyugszik a halavány hercegkisasszony szöke fején.

E boldogság előkészítéséről és az eljegyzésről a következő újabb részleteket közöljük.

A szerelem kezdete.

Az udvarnál akkor kezdtek komolyabban gondolni Erzsébet főhercegnő házasságára, a mikor édesanyja, Stefánia trónörökösne egybekelt Lónyay Elemér gróffal.

Az érzékeny, finom lelkű főhercegkisasszonyt mélyen megrendítette ez a házasság, melynek legfájdalmasabb részlete az a jelenet volt, mikor Erzsébet főhercegnő bucsuzott az anyjától és elutazott Stefánia esküvőjéről.

Leány és anya együtt mentek ki a vonat-hoz. Az özvegy trónörökösne még egy utolsó pillantást vetett leányára, egy benső, hosszú pillantást, mintha lelkébe akarná foglalni azt, akit már most oly sokáig nem fog látni. A főhercegnők ezután megölelték egymást s néhány pillanatig forró ölelésben maradtak, egymás arcát csókkal borítva s minduntalan fájdalmasan fölzokogva. Végre kibontakoztak egymás karjából. Erzsébet főhercegnő megragadva anyja kezét, ajkához szorította s elárasztotta csókjával. Még egy-két bucsuzó szót váltottak, azután végképpen elváltak egymástól.

A főhercegkisasszony mély szomorúságát a házasság verőfényével akarták eloszlatni.

Egyidőben azt is ujságolták, hogy Erzsébet főhercegnő kezét a német trónörökös fogja megkérni.

Majd württembergi Róbert herceget szemlélték ki a házasságra, akit az udvarnál nagyon kedvelnek. Ez a herceg a legszebb férfiak egyike, de a királyi hercegnő hallani sem akart róla. Az udvar szinte kereste az alkalmat, hogy Erzsébet királyi hercegnő Róbert herceggel együtt lehessen; így mult nyáron a gmundeni tó mellett lévő Traunkirchenben sokat voltak együtt s a tornapályán majdnem mindennap találkoztak, de a királyi hercegnő mialatt házasságát mások tervezték, ő maga már választott és egyszer csak kijelentette, hogy ő csak Windischgrätz hercegnek lesz a felesége és ha nem adják hozzá, úgy sohasem fog férjhez menni.

A menyasszony.

Erzsébet főhercegnő, mint az uralkodóház minden tagja, a leggondosabb nevelésben részesült. Az oktatás azzal kezdődött, hogy a főhercegnővel egy polgári iskolai tanító megismertette a népiskolai tantárgyakat; és amikor ezt elvégezte, különböző tanárok oktatták a különleges tantárgyakra.

A tavaszi hónapokat a főhercegnő rendszeren anyja, Stefánia főhercegnő mellett, Laxenburgban töltötte. Később anyja kíséretében utazásokat tett. Köztudomásu, hogy milyen benső

volt a viszony anyja és leánya között, így hát csak időlegesen váltak el egymástól, mert a főhercegnő édesanyjával akkor is, amikor ez már Lónyay grófné volt, sűrűn érintkezett. Hogy Lónyay Stefánia grófné visszatért Bécsbe és annak közelében lakott, azért történt, mert az volt a kívánsága, hogy leánya közelében lehessen.

Erzsébet főhercegnő üres óráiban nagyon szeret fényképészettel foglalkozni és a labdázó sportnak is nagy kedvelője. Lovagolni is szeret. Amikor a lovaglást kezdte, anyja, a trónörökösne nagyon aggodott és az első oktatásnak az ő jelenlétében kellett megtörténni. Védnőknői szerepet a főhercegnő legelőször mult év nyarán Gmundenben vállalt, ahol a virágkorzó védnőknője volt. Ugyanekkor történt, hogy megjelent egy nagy tüznél, vigasztalta a károsultakat és a mentésre sietőket lelkes szavakkal buzdította.

Vagy Ottó, vagy senki!

Két évvel ezelőtt történt, vagy Windischgrätz Ottó herceg látogatába Laxenburgba ment, hol akkor Erzsébet főhercegnő is tartózkodott. Az ifju herceg a legnagyobb tisztelettel közeledett királyunk szépséges unokájához és az első találkozást csakhamar több is követte, míg lassanként mind a ketten annak a tudatára jutottak, hogy szeretik egymást, ami nem maradt titokban. Erzsébet főhercegnő a fölmerült akadályokkal szemben határozottan kijelentette, hogy mély hajlamot érez Ottó herceg iránt. Stefánia főhercegnő mindenről tudott és sokszor beszélt erről az ügyről a leányával. Közben többször felmerült a hire annak, hogy Erzsébet főhercegnőt nemsokára el fogja jegyezni egy uralkodócsalád sarja, de a főhercegnő állhatatos maradt és kijelentette, hogy

— **Vagy Ottó, vagy senki!**

Windischgrätz herceg pedig várt, nem mutatta magát azokon a helyeken, ahol a főhercegnő megfordult; a törzstiszti iskolában nagy odaadással folytatta a tanulmányait, míg egyszer Erzsébet főhercegnő elszánta magát és bevallotta a szerelmét öreg királyunknak, ki jószágon megvizsgáltatta szerelmes unokáját. Három héttel ezelőtt ő Felsége a schönbrunni kastélyba rendelte magánkihallgatásra Windischgrätz Ottó herceget. Hogy mi történt kettőjük között, azt csak sejteni lehet, csak annyit tudnak, hogy Ottó herceg örömtől sugárzó arccal jött ki a királytól. Nemsokára rá Erzsébet főhercegnő érkezett oda és több órán át maradt a királynál. Az osztrák miniszterelnök Körber dr. értesítést kapott, mire megkezdődtek az előkészületek a hivatalos eljegyzésre.

„Ez az isten akarata“.

A király már a mult esztendőben hosszabb tanácskozott négyszemközt az unokájával, Erzsébet főhercegnővel, — ki akkor egész késő délutánig benmaradt a király szobájában. A főhercegnő makacsul ragaszkodott az akarathoz, hogy Ottó herceghez mehessen nőül. A király nem vette zokon bájos unokájának keményfejűségét, sőt bizalmas körökben előlött való tetszésének is kifejezést adott.

A főhercegnő nem sokkal ezután utazásra indult és a dolog abban maradt ez év nyaráig. Salzburgban jöttek össze ismét, Erzsébet királyné szobrának a lelelezésénél és akkor újra hosszabban beszélt a király Erzsébet főhercegnővel. Mint már említettük, három héttel ezelőtt magához hívatta a király Windischgrätz Ottó herceget és e szavakkal adta beleegyezését ekkor a házasságba:

— **Ez isten akarata!**

Erzsébet főhercegnő, mikor tudomására jutott a király beleegyezése, az örvendetes hirt

sietett nyomban édes anyjának, Stefánia főhercegnőnek a tudomására hozni.

Az eljegyzés.

Alig hogy ő felsége megadta beleegyezését a házassághoz, értesítette róla Széll Kálmán és Körber miniszterelnököket, akik gróf Goluchowszki-val, a királyi ház minisztereivel együtt azonnal hozzáfogtak a hivatalos eljegyzés előkészületeihez.

Az eljegyzés ma délután 6 órakor volt a schönbrunni kastélyban. Az eljegyzés alkalmára Schönbrunnban fényes udvari ebéd volt, melyen jelen voltak: Ő Felsége a király, Erzsébet főhercegnő, Lónyay Stefánia grófné és Lónyay Elemér gróf, továbbá Windisch-Grätz Alfréd, Hugó, Ernő, Ottó és Albert hercegek, azonkívül több udvari előkelőségek.

A király ebéd közben a jegyesek egészségére emelte poharát. Az ebéd egy óra hosszat tartott. Erzsébet főhercegnő fehér virágokkal díszített ruhát viselt.

Ő Felsége, hir szerint, Windisch-Grätz Ottó hercegnek az aranygyapjas rendet fogja adományozni.

A hivatalos „Wiener Zeitung“ holnapi számában fogja publikálni Erzsébet főhercegnő eljegyzését.

A kis főhercegnő balesete.

Kevesen tudják, hogy Erzsébet főhercegnőt 1886-ban, mikor még alig volt három esztendő, egy kis baleset érte, ami, noha szerencsére elég jól végződött, nem kis riadalmat okozott a gyermek főhercegnő környezetében. Ugy esett a dolog, hogy a főhercegnő, mint akkoriban minden nap, a bécsi práterbe kocszott ki nevelőnője, Vay báróné és a gondozó dajkaja, Tomasek asszonyság kíséretében, hogy ott kiszállván, egy darabig gyalogosan sétáljon a fák alatt. A kis főhercegnőnek rendes szokása volt, hogy kihajolt a lassu menetben haladó nagy négyülése udvari hintó ablakán, és kedvesen csókokat hányt a sétálóknak, akik őt üdvözölték. De mikor a hintó épp megállni készült a gyalogut mellett, hogy a bentülők kiszállhassanak, a kocsai ajtaja, amely a lakaj gondatlansága következtében nem volt elég jól bezárva, kinyílt és a kis főhercegnő ijedt sikoltással bukott ki a hintóból a kocsiutra. Szerencsére semmi baja sem történt, csak épp a fehér ruhácskaja sárosodott be egy kisé, de azért nyomban hazavitték a királyi palotába.

Az udvari orvos megvizsgálta, de néhány apró bórhorzsoláson kívül semmi bajt sem talált, és mikor a baleset hírére a király meglátogatta, a kis főhercegnő már megmosdatva és átöltöztetve vidáman játszadozott, el is feledkezve az átélt kalandról.

Apróságok a hercegkisasszonyról.

Erzsébet főhercegnő királyi megjelenésű, nyulánk, karcsu természetű leány, kinek arany-szöke hajjal övezett fehér arcáról és kék szeméből kimondhatatlan báj sugárzik ki. Bár első sorban anyjával, Stefánia főhercegnővel való hasonlatossága tűnik fel, nem egy vonása atyja révén megboldogult Erzsébet királyasszonyunkra emlékeztet, akitől nevével kívül a délceg tartást is örökölte. Különösen felöltik ez a hasonlatossága, amikor lovagol. Maga a király is többször mondotta:

— Egészen úgy lovagol, mint a nagyanyja, amikor még fiatal volt.

A fiatal főhercegnő nemcsak testileg, de szellemileg is korán fejlődött ki. Könnyen, nagy kedvvel és sokat tanult. Különösen bámulatos haladást tett a nyelvekben. Környezetéhez szíves, barátságos, mindenkin, aki hozzáfolyamodik, örömet segít, sőt megteszi ezt minden kérés nélkül is, ha valakinek bajáról értesül. Erről a szívjóságáról száz apró történetet ismer

már a magyar közönség. Egyik legmeghatóbb volt az az eset, mikor egy idősebb, szenvedő uri hölgyet a maga gyermeki pártfogásával bejuttatott a győri Magános Nők Otthonába. Ez alkalommal a fiatal főhercegnő egy olyan tulajdonságát mutatta meg, mely a magyarok iránta való szeretetét még jobban megnövelte. Ruschek Antal győri esperes-plebános, az említett jótékony intézet igazgatója, az uri hölgy felvételéről német nyelvű levélben értesítette a főhercegnőt és egyúttal elküldötte neki néhány magyarnyelvű vallásos tárgyú könyvét.

Válaszul a főhercegnő mindjárt másnap magyar nyelvű levelet íratott Ruschek esperes-plebánosnak s ehhez ezt az utasítást adta tanítónőjének.

„Írd meg, hogy én nagyon jól tudok magyarul, a szép könyveknek nagyon örülök és elfogom őket olvasni.“

A tanítónő megírta ezt levelében és hozzá megjegyezte, hogy a főhercegnő nagyon elcsodálkozott az esperes úr német levelén, mert hisz ő hatéves korától tizenhatéves koráig folyton tanult magyar nyelvtant, helyesírást, magyar történelmet, úgy, hogy igen jól beszél magyarul s a magyar vendégekkel, akik édesanyja udvaránál megfordulnak, nem is akar másképp beszélni, csak magyarul.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: Lyon irablógyilkosok, dráma. (Páratlan bérlet.)

Szerda: Páris Pál, bohózat. (Páros bérlet.)

Csütörtök: Az édes otthon, vígjáték. (Páratlan bérlet.)

Péntek: Cirkuszélet, operette. (Páros bérlet.)

Szombat: Cirkuszélet, operette. (Páratlan bérlet.)

* Model. Gyéren látogatott ház előtt mutatta ma bájait a Model. A közönség az előadás iránt nagyon kevés érdeklődést mutatott és ennek oka bizonyára abban rejlett, hogy nem talált semmi kiválótt sem a szereplők játékában, sem azok énekében.

Meglopott földbirtokos.

(Az eltűnt 1150 korona.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 14.

A szombatról vasárnapra virradó éjjelen az egyik aradi vendégfogadóban megszállt aradmegyei földbirtokostól elloptak 1150 korona pénzt, aranyóráját, láncát és egyéb értéktárgyait. A nagyszabású lopásról a káros jelentést tett a rendőrségnek, a mely haladéktalanul megindította a nyomozást a tettes kézrekerítése érdekében.

A nyomozás, úgy látszik, nem eredménytelen, mert a nagyikindai rendőrhatalóság tegnap este az ottani vasuti állomáson letartóztattott egy fiatal embert, aki, a személyleírás után ítélve, az Aradon elkövetett lopás tettesének látszik.

A megkárosított földbirtokos Bosnyák Imre, aki szombaton délután érkezett meg Aradra holdmészesi birtokáról s az Andrassy-téri Három király-hoz címzett vendéglőben vett magának szobát. Este vacsora után lakására tért. Reggel mikor felébredt, azt vette észre, hogy melléne zsebéből hiányzik 1150 korona készpénze s ezenkívül aranyórája és lánc.

Bosnyák a lopásról jelentést tett a rendőrségnek. Green Nándor alkaptány nyomban megindította a tettes kipuhatolására nézve a nyomozatot. Első sorban a szálloda személyzetét hallgatta ki, itt azonban nem sikerült a tettes feltalálása. A vizsgálat így más irányba terelődött, annál is inkább, mert a lopás éjszakaiján egy ismeretlen fiatal pár nyitott Bos-

nyák szobájába. A fiatal ember fenhangon kérdezte: „Ki alszik az én szobámban?“

— Ki alszik az én szobámban?

— Ez az én szobám — válaszolt Bosnyák s erre a kérdező távozott.

Green Nándor rendőralkaptány a fiatal pár vonatkozólag kihallgatta a szálló kapusát és szobapincérét is. Mindketten azt adták elő, hogy szombaton este fél 10 óra körül egy ismeretlen fiatal ember egy hölgy társaságában szobát nyitott s a pár éjjel után 8 órakor a szállodából eltávozott anélkül, hogy nevüket bejelentették volna. A szobapincér tegnap reggel, mikor a történetekről értesült, a be nem jelentés következményeképp várható büntetés-től annyira megijedt, hogy az ismeretlen pár vendégről hamis bejelentést tett a rendőrségnek. Green Nándor alkaptány előtt a szobapincér ezt töredelmesen be is ismerte.

Alapos a gyanu, hogy az ismeretlen pár valami rafinírozott zsebmetező vagy betörő pár lehetett, akik végigjárják az ország nagyobb városait s a vendéglőkben az utasokat meglöpták. Az ilyen besurranó-tolvajok kézrekerítése a legnehezebb, mert éjjel lopnak, sokszor senkivel nem is találkoznak s reggelre, mikor a megkárosított a lopást észreveszi, a tolvaj már rég elutazott a városból.

Az aradi rendőrség nyomozása folytán tegnap éjjel a nagyikindai rendőrség letartóztattott egy fiatal embert, aki az Aradról érkező vonatról szállott le. Az aradi rendőrség személyleírása teljesen rá talált.

— Mit keres itt? — kérdezte tőle a rendőralkaptány.

— A feleségemet, aki egy őrmester társaságában megszökött, — felelte a gyanús fiatal ember.

Ezután előadta, hogy Aradon a New-York szállodában volt megszállva, Bauer Gusztávnak hívják s a miskolci villamos vállalat alkalmazottjának mondja magát. A nagyikindai rendőrség érintkezett az aradi rendőrséggel s így Bauert ott letartóztatták. További kihallgatása alkalmával módosította előbbi vallomását. A New-York szálló helyett „Nemzeti szálloda“-t vallott be, s nem felesége után, hanem egy előtte is ismeretlen hölgy után, aki őt meglöpté, utazott Kikindára.

A kikindai rendőrség ezek dacára is szabadon eresztette Bauert, mert pénzt nem talált nála. Rendőri felügyelet alatt tartják azonban, mert legujabban az is kiderült, hogy a hölgy is Bauerral együtt érkezett meg Kikindára, de az a vonatnak, túlsó oldalán, nem az állomás felől szállt le s így kikerülte a rendőrök figyelmét. Ilyen körülmények között érthető, hogy Bauernél nem találtak pénzt. Az elloptott ezer-száz korona biztosan a kisasszonynál van, aki ügyesebb volt, mint a gavallérja.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Aradi Székely Otthon. Az Aradon olyan népszerűsége szert tett Székely-asztaltársaság vasárnap délután közgyűlést tartott, melyen elhatározták, hogy az asztaltársaság mint ilyen megszűnik s mert célja és törekvései nem azonosak az asztaltársaságokéival, átalakul körré Székely Otthon elnevezéssel. A kör különhelyi Aradi séget tart fenn a „Vadember“ vendéglőben, ahova székely lapokat is járát a kör tagjai számára. A székelyek közgyűlésüket egy hazafias határozattal zárták be. Kimondták, hogy mindaddig, míg Aradon a Kossuth-szobor elkészül, évenként 50 koronát adnak a szobor felépítésének költségeihez. Az első adományt már el is juttatták a szobor-bizottság pénztárához.

(*) Az Aradi Kereskedők Köre e hó 15-én, kedden este, saját helyiségében (Szabadság-tér 7. I. em.) rendkívül fontos tárgyak elintézésére választmányi ülést tart, a melyre a választmány tagjait ez uton is meghívja Tedeschi Viktor elnök.

(*) A fillér-asztaltársaság közgyűlése. A II. kerületi jótékonycélu fillér-asztaltársaság vasárnap délután 3 órakor tartotta meg rendkívüli közgyűlését az asztaltársaság tagjainak rendkívüli érdeklődése mellett. A rendkívüli közgyűlés legfőbb tárgya volt az összeütközés, amely az asztaltársaság elnöke: Vidulovits Izidor és az alelnök: Institoris János és társai között a társaság tagjainak egy temetesen való részvétele következtében merült fel. Az esemény, amelynek élét egy hírlapban megjelent nyilatkozat képezte, azért volt a társaság elnökére és tagjaira nézve nagy horderejű, mert Institoris János alelnök a maga és társai nevében egy nyílttéri közleményben sikkasztással vádolta meg Vidulovitsot. A rendkívüli közgyűlés az elnök eljárását a számadások átvizsgálása után — igazoltnak találta. és neki bizalmat szavazott az alaptalan vád terjesztőit, névszerűt Institoris János alelnököt, Varga János Endre titkárt, Kriszán István, Meze István és Forgács József tagokat az asztaltársaság kebeléből kizárta.

A színészek és az orfeumok.

(Nyílt levél a magyar színészekhez.)

Arad, október 14.

Az országos színészegyesület tanácsa tudvalevőleg megengedte, hogy színészek orfeumi színpadon is szerepelhessenek. Ez az intézkedés állítólag azért történt, hogy sok állás nélküli színész kenyérhez jusson és hogy a brettli megmagyarosítása lehetséges legyen.

A színészegyesület ez intézkedése ellen most mozgalom indult meg. A mozgalom megindítóit azt állítják, hogy ha állás nélküli színészek ezután sem jutnak kenyérhez, mert a brettli csak tíz-tizenöt magyar embernek ad kenyeret, a többi ezután is német lesz és hogy az egész intézkedés arra való csak, hogy Fedák Sári negyvenezer koronás szerződést kaphasson. Mert így akarja a Rákosi dinasztia.

A mozgalom vezetői, akiknek organuma a „Magyar Génusz“, most nyílt levelet intéztek a magyar színészekhez, a melyben csatlakozásra ívják fel őket. A nyílt levél így hangzik:

Magyar Színészek!

Hozzátok szólunk, a kik közül 200 becsületes magyar művész kenyeretlenül várja a nyomort! Hozzátok szólunk, a kiket évről-évre mézes reményekkel kecsegtetnek, de a kik évről-évre szomorubb viszonyok közé juttok! Hozzátok szólunk, a kikkel szemben saját autonóm kormányzótok most legutóbb olyan merész igazságtalanságot követett el, a mivel szemben — ha van még önértzet a magyar színészet egyetemében — talpra kell állanotok és meg kell akadályoznotok azt, hogy ez a merénylet testet öltön.

A nyomorból, a mit a szerződés nélkül maradt színészek panasztak el a fővárosban tartott értekezletükön, üzleti haszontökéit fabrikált egy vállalkozó brettli igazgató élelmesége. Ismeritek jól ezt az ügyet: Waldmann Imre a Fővárosi Orfeum igazgatója folyamodott a színésztanácshoz, hogy engedjék meg neki és csakis neki, hogy színészeket is szerződtethessen.

A tanács bele ment ebbe a haszonleső dologba és az alapszabályok határozott tilalma ellenére ajándékozott benneteket egy orfeumigazgatónak.

A jelszó, a mely alatt ez a merénylet történt, az volt, hogy a kenyeretlen magyar színészek részére meg kell nyitni az orfeumi megélhetés lehetőségét is.

Hogy ebben a jelszóban mennyi hazugság, mennyi rászedés van, azt nem kell néktek magyaráznunk. Waldmann ur, ha nagyon sok színészt fog szerződtetni, hát szerződött tized, vagy tizenötöt, de nem segít és nem segíthet 200 szerződés nélküli színészen. Megérdemli-e

hát ezért a tizenöt esetleges szerződésért a Waldmann ur brettlije, hogy egyenrangúvá tette a színházainkkal! — Megérdemli bizalmatokat a színháztanács, a mely ilyen önkényes, haszonületet támogató alapszabály-ellenes határozatot hozott! Tűritek-e, hogy a magyar színészet színvonala, tekintélye épen a ti választottatok tanács által fokoztassék le csak azért, hogy Fedák Zsazsa elfogadhassa a Waldmann ur által neki felajánlott 40.000 koronás szerződést?!

Nem, ez türhetetlen. Türhetetlen, ha csak egy szikrája van még a tradíciók szeretetének bennetek! Türhetetlen, ha nem akarjátok, hogy újabb merényleteknek is ne legyetek kitéve! Türhetetlen, ha valamire becsüliték a művészeteket! Türhetetlen, ha csak nem hajtották fejteket teljesen rabigába.

Egy család térdel a magyar színészeti viszonyok mellén! Ez a család az, amely a Nemzeti Színháznak igazgatót adott, a mely a pozsonyi kételkedő színészetben a lelket tartja, amely október 6-án családi bohózatot játszat a Nemzeti Színházban, amelynek színésziskolája csecsemőkkel terheli túl a túlszűfolt magyar színész-pályát, amely most is házilag kezelteti a Waldmann ur reklámjait, a mely ki akarja intriguálni székéből gróf Keglevich István irrendánst, amely portékának tekinti a magyar színészetet és jobbágnak, rabszolgának a magyar színészt!

Ez a család mozgatta a brettli-kérdés szószólóit is. Ez a család adott el és szállít benneteket Waldmann urnak, a ki monopoliumot kapott fölöttetek, magyar színészek fölött.

Ehezzetek, ha kell, de ezt ne türjétek! Nyomorogjatok, mint a hogy nyomorogtak a szabadságharc hőszínezei; de azt a vásárt, azt a lélekvásárt verjétek szét minden erőtökkel, lelkesedéssel!

Követeljétek rendkívüli közgyűlést! Követeljétek alapszabályaitok tiszteletben tartását! Tiltakozzatok az orfeum monopolium ellen, a mely nektek kevesebb jogot ad a brettlin, mint akármilyen csepürágónak! Szavazzatok bizalmatlanságot a tanácsnak és támogassátok Ditrói Mór elnököt, Thury Elemér, Nádas József és Deák Péter tanácsosokat, a kik ellene nyilatkoztak ennek a szégyenteljes határozatnak, a mely pirulni készíti a magyar színészetet, amely mostani pozícióját kinyomorogta, kikoplalta és kiküzdötte.

Ha most nem álltok talpra, akkor úgy fölbátorodnak a magyar színügy ellenségei, a brettlikufárok, hogy még szégyenteljesebb, még gyalázatosabb merényletet kell megérnetek.

Jöjjetek föl a fővárosba, kérjétek föl Thury Elemér és Nádas József tanácsosokat, hogy a tiltakozó értekezletet szervezzék. Jöjjetek és mutassátok meg Waldmann urnak, hogy a magyar színész lelke nem eladó, mert az Egressi, Lendvay, Szentpéteri gárdája a művészet jegyese és nem a brettli festett aicu condrája.

Jöjjetek és az Isten is megáld benneteket!

M. G.

MULATSÁGOK.

(=) Szüreti multság. Ilyen címet adott az aradi iparos ifjuság önképzőkörre vasárnap esti táncmultságának, melyet a Vass-szálloda étkező termében tartották meg. A multságon résztvevők névsora a következő:

Leányok: Müller nővérek, Barcza Vilma, Málk Mariska, Cseke Erzsike, Brunner Franciska, Szuperits nővérek, Mertz nővérek, Szepessy Katica, Horváth nővérek, Frolla Mariska, Szabó nővérek, Hübner Mariska, Knob Katica, Nagy Juliska, Balázs Szidi, Gudlin Mariska, Szányi Anna, Königs nővérek, Kovács Etelka, Kovács nővérek, Lazareszku Irma, Vitályos Mariska, Szólóssy nővérek, Schmidt Magda, Dobnics Róza, Ritók Rozika, Schneider Mariska, Nagy Terike, Midetzky Mariska, Sztraka Teréz, Várady Mariska, Szepessy Mariska.

Asszonyok: Ritók Imréné, Málk Jánosné, Müller Náthánné, Horváth Andrásné, Knebel Ferencné, Linn Antalné, Lőrinczy Károlyné, Kovács Lászlóné, Fényes Jánosné, Cseke Ferencné, özv. Brunner Antalné, Merta Mórné, Hübner Ferencné, Szabó Jánosné, Midetzky Jánosné, Schneider Alajosné, Farkas Péterné, Sztraka Antalné, özv. Merffy Antalné, Szuperits Antalné, özv. Rosen Jánosné, özv. Habauer Ferencné, Sebessy Józsefné, Szentjóni Lászlóné.

Egy boldog és egy boldogtalan hercegnőről.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A gróf Lónyay-pár válásáról szárnyra kelt híreket a sajtó különféle kommentárral kíséri. A legtöbb tudósító abban egyezik meg, hogy mende-monda mindaz, a mit a válásról irnak, mert Lónyay gróf és Stefánia főhercegnő a legzavartalanabb boldogságban élnek együtt. Ezt a hiedelmet erősíti meg az alábbi érdekes bécsi levél is, melyet ma kaptunk s amely így szól:

Bécs, október 12.

A mai kécsi lapok hozzák hírül, hogy Ő felsége, Bécestől vagy egy félórányi távolságban, a déli vasut mentében fekvő *hetzendorfi* kastélyát, *Lónyay Stefánia* grófnőnek engedte át maradandó lakhelyül és már legközelebbi napokban át is költözik ide a grófnő eddigi bérelt lakásáról, Kalksburgból.

Ezen, a valóságnak teljesen megfelelő hír körül, egész legendák keletkeztek, melyek a grófnő családi és háztartási viszonyaival foglalkozván, nagyjából a hírlapi megbeszélés tárgyául nem tekinthetők. Egyetmást azonban, amit beavatott körökben egész határozottsággal állítanak, mégis bátran megmondhatni a nagyközönségnek, ama bölcs közmondás révén, hogy: a „szegénység nem szégyen.”

Azt mondják ugyanis, hogy a grófi háztartás költségei tetemesen fölülmadják a házaspár mindkét részéről rendelkezésre álló jövedelmet. A király értesülvén a dologról, ismert nagylelkűségében egyelőre akként igyekszik a bajon segíteni, hogy megmenti a házasságát azon óriási lakbér fizetésétől, mely eddigelé súlyosan terhelte őket, ingyen lakást bocsátván rendelkezésükre, a *hetzendorfi* udvari nyaralóban. Mondják továbbá, hogy a Felső atyal indulata ebben nem fog megállapodni, hanem a grófné — tudvalevőleg — 150,000 forintban megszábotott évi appanageját is meg bővíti a szükséglet-hez illőleg.

Ugyanazon körökben, melyekből az emitt elmondott hírek merítvék, azt hiszik azonban, hogy a grófi pár nem sokáig fogja igénybe venni a *hetzendorfi* várlakot, miután kikivánczik a grófnő külföldre és valamely angol vagy skót falu vidékén óhatja házassági boldogságát teljes visszavonultságban élvezhetni. Hir szerint többek közt azért is vágyódik a grófnő az északi szigetbirodalomba, mert csakis annak uralkodóháza egyedül nem vonta meg tőle a „királyi föntség címét házasságkötése után sem. Egész biztosnak állítjuk, hogy már a legközelebbi tavasz kezdetén véglegesen bucsút veend a grófi család mostani hazájától.

Midőn Stefánia grófnő ügyeiről, bajairól szölok, talán helyénvalónak itélik a lapok olvasói, ha a grófnő boldogtalan testvérnőjének sorsáról is megemlékszem pár szóval.

Koburg herceg naponta küldeti magának az orvosi jelentéseket szegény nejeének, hogy és mint létéről. Ama jelentésekből — fájdalom — világosan kitűnik, hogy a hercegnő beteg elméjének javulására kilátás egyáltalán nincs többé.

A beteg észbeli tehetsége teljesen és gyógyíthatatlanul megzavarodott. Naphosszat ott üldögél a szegény hercegnő, könyvbe vagy hírlapba, melyet megfordítva tart kezében, meresztvén szemeit. Etelt vagy italt csakis kényszerítve vesz be, önmagától semminemű táplálkozás vagy általában természeti funtkiók iránt érzéket nem nyilvánít; multját végkép kitűrlte agyából a betegség. Csak is a mult hetekben villant fel pillanatnyira emlékezetének egy szikrája, a roncsolt agyban uralkodó mély sötétséget még annál jobban előtűntetvén.

Ugyanis papiroost, tintát kért a hercegnő, hogy ő felségének irhasson. S mit irt volna a királynak? Zavaros szóáradatban kegyelemért esdekelt első sorban *Mattasich* főhadnagy részére, továbbá azt kérte, hogy a boldogtalan katonatisztet megkegyelmezése után, házassítsák össze Rezső koronaherceg özvegyével.

Szükséges-e az ilyen „kegyelmi kereset” mellett még egyéb bizonyosága is a szerencsétlen hercegnő tébolyodottságának? —thy.

HIREK.

— A király Oroszországba. A *Turinban* megjelent *Stampa* című lap megerősíti a lapokban már megjelent azon hirt, hogy az olasz királyi pár meglátogatja a cárt Oroszországban. A találkozás állítólag Spálában fog megtörténni, ahol *Ferenc József* király is jelen lesz.

— A braganzai herceg oroszán vadászaton. *Ferenc József* braganzai herceg, a ki pár héttel ezelőtt utazott el Debrecenből, hogy a bécsi galamblovészeti versenyeken részt vegyen, mint értesülünk, még e hó folyamán Afrikába indul, hogy egy nagyobb főuri társaság élén oroszánokra vadásszon. A fiatal herceg debreceni lovását viszi magával az oroszánok közé és pár hónapot szándékozik tölteni Középfrikában, ahonnan Tunison és Algiron keresztül fog majdan hazatérni.

— Tisza Kálmán jövődö kerülete. A „Neues Wiener Tagblatt” szombati száma *Tisza Kálmán* foglalkozván, azt írja, hogy *Szell Kálmán* miniszterelnök módot keres rá, miszerint a szabadelpárt ős generálisának egyik nagy alföldi város mandátumát szerezze meg.

E hírrel kapcsolatosan, de lehet az is, hogy teljesen függetlenül tőle, pár nap óta Aradon az a hir van elterjedve, hogy *Salacz Gyulát* a kormány egyik dunántuli megye főispáni állására szemelte ki, a megürülő aradi mandátumra pedig *Tisza Kálmán* reflektál.

A bécsi lap fent említett közleménye, ha nem csalódunk, Szegedre vonatkozik, amely város tudvalevőleg sok halával tartozik a *Tisza* névnek, lévén az elhunyt *Tisza Lajos* gróf az árviz után valóságos újjáteremtője Szegednek. Nem lehetetlen tehát, hogy a nagyváradiaknál hálásabb szegediek felakarják használni az alkalmat és kifejezést adnak Tiszáék melletti rokonszenvűeknek.

— A pinchehelyi választás. A pinchehelyi választókerületben elhalasztott választás e hé 16-ikán fog megtartatni. A függetlenségi és 48-as párti *Rátkay László* támogatására a kerületbe megérkeztek *Tóth János*, *Kubik Béla*, *Rigó Ferenc*, *Leschay Gyula*, *Mezőssy Béla* és *Kállay Lipót* országgyűlési képviselők. A néppárt ugyan a fanatizmus minden eszközét újból a harcba viszi, úgy látszik, a közel mult tragikus eseménye nem volt mérséklő hatással reá, azonban *Rátkay László* megválasztása mindezen eszközök ellenére is biztosítottnak tekinthető.

— Makó város új díszpolgárai. Makó város közgyűlése ma *Hegedüs Sándor* kereskedelmi minisztert, *Meskó Sándor*, Csanádmegye alispját és *Justh Gyula* orsz. képviselőt egyhangulag nagy lelkesedéssel díszpolgárává választotta.

— Zsarolás a sajtó nevében. Egyik aradi lap hosszabb közleményben emlékezik meg e címen egy Aradon tartózkodó, állítólag budapesti „lapszerkesztő”-ről, ki hónapok óta arc képeket gyűjt Aradon és a környékén azzal a bevallott céllal, hogy egy monográfia-felét állít össze, de voltaképen azért, hogy az illetők által kisebb-nagyobb összegeket fizettessen manak. A nevezett lap „a szerkesztő ur” multja-

ból egy csomó felette kompromittáló adatot sorol fel és egyben felhívja rá *Sarlot* Domokos főkapitány figyelmét.

— **Gajári Ödön** — a „New-York” igazgatója. Tudvalevő dolog, hogy dr. *Arányi Miksa*, a New-York életbiztosító társaság magyarországi vezérigazgatója Párisba költözik és mint az intézet egyik igazgatója, ott fogja működését folytatni. A társaság már gondoskodott is utódjáról, és ez *Gajári Odön* volt országgyűlési képviselő, a ki hosszas tárgyalások után elfogadta a társaság ajánlatát és elvállalta a Newyork magyarországi vezérképviselőt. Mellette mint ügyvezető igazgató *Nagy Gyula*, a társaság eddigi titkára fog szerepelni. Egy időre azonban a magyarországi ügyeket *Lukács Sándor* fogja intézni, a ki, mint a társaság ausztriai képviselőjének vezértitkára, megbízást kapott, arra, hogy a magyarországi ügykezelést újból szervezze. Ezek a kinevezések már megtörténtek és az új vezérképviselő személyénél fogva bizonyára politikai körökben is nagy feltűnést fognak kelteni.

— **A kecskeméti választás.** Kecskemét város felső kerületében, ahol a pótválasztás e hó 17-ére van kitűzve, mint tudósítónk táviratozza, az egyik jelölt: *Kovács Pál* visszalépett, s így 17-én egyhangulag *Szeles Jánost* fogják szabadelvű programmal országgyűlési képviselővé választani.

— **Sándor Pál és az aradi kereskedők.** A főváros ötödik kerületének új képviselőjét, *Sándor Pált* megválasztása után az *Aradi Kereskedők Köre* is táviratban üdvözölte. *Sándor Pál* most a következő érdekes levéllel válaszolt:

Nagyságos

Tedeschi Viktor urnak,
az *Aradi Kereskedők Köre* elnökének

Arad.

Fogadják őszinte hálám kifejezését lelkes üdvözlésükért, melylyel új pályám küszöbén megismerkedtem.

Legyenek meggyőződve róla, hogyha járatlan is az út, a melyen haladni fogok, közös elveink, közös eszméink vezetése mellett mindig igazi célunkra: a magyar kereskedelem, a magyar ipar fölvirágztatására fogok törekedni.

És ha nehéz is a küzdelem, amely ránk vár, bizom benne, — Önökben bizom, hogy támogatásuk mellett jogainkat, a melyeket a múlt és a jelen nem érvényesített, a jövőben megbirjuk valószínűsíteni.

Üdvözlésüket szívből viszonozza,

őszinte hívük
Sándor Pál.

— **Uj anyakönyvvezetők.** A belügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Arad vármegyében a nádas anyakönyvi kerületbe, a születési és halotti anyakönyvek vezetésére szorítókozó hatáskörrel, *Muzsaj Kálmán* jegyzői irnokot, a diécsibe pedig *Markutz József* jegyzői irnokot anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki.

— **Léghajóval az Eiffel-torony körül.** Párisból telegrafálják, hogy *Santos Dumont* az általa feltalált kormányozható léghajóval minden baleset nélkül körülhajózta az Eiffel-tornyot s visszatért felszállási helyére. *Lantos Dumont* a jövő évben pályázni készül a *Teutsch-féle száz-ezer koronás* díjra.

— **Makó város jövő évi költségelbirányzata** a napokban osztatott ki a képviselőtestület tagjai között. A költségelbirányzat szerint lesz a jövő évi bevétel 241049 korona 93 fillér, kiadás 479,550 korona 71 fillér. Pótadóval fedezendő 288500 korona 78 fillér, vagyis az állami adók 88 százaléka. E szerint a jövő évi pótadó az ideivel teljesen egyenlő.

— **Egan Ede biztosításai.** Annak a szomorú esetnek a számai, melyek Egan Ede váratlan halálához fűződnek, most kezdenek kibonyolódni. Mint a Bizt. Közg. Lapok írja, Egan még régebben kötött egy 100.000 márkára rugó biztosítást a zürichi ált. biztosító társaságnál, de mikor a kormánybiztosságot átvette, barátai rábeszélésére 200.000 koronára biztosította magát a „Providentia” ált. bizt. társulatnál baleset ellen. Most, hogy a katasztrófa történt, beállott a két külföldi társaság fizetési kötelezettsége s a család föl a akarja venni a 320.000 koronát. A biztosító társaságok az Egan halálesete előtti körülményeket vizsgálattván, azt állítják, hogy aligha véletlen baleset, hanem inkább előre megfontolt öngyilkossági eset forog fenn. Egan előzőleg való viselkedése s az a körülmény, hogy halála előtti éjjelen hajnali két óráig írt magánleveleket, erre vallanak. A legfontosabb a boncolási jegyzőkönyv, melyben igazolást nyer, hogy a lövés közvetlen a jobb halántéknál történt, erre vall a megpörkölt borszövet, a csapadék, a löcsatorna iránya. Az a föltevés, hogy Egan fegyvere estében sült el és sebezte meg a boldogultat, kizártnak bizonyult azért, mert esésközben az e fajta fegyver el nem sült s ha mégis elsült volna, más helyen, más irányban sebezte volna meg Egant. Egan kísérete azt vallja, hogy nem erős dördülést hallottak, amit egy szabadon elsült fegyver ad, hanem egészen tompa lövést, amilyent egy a testhez szorított fegyver csöve adhat. Ezek ama bizonyítékok, melyekkel a biztosító társulatok védekeznek. Egan örökösei: Egan László, Imre és Jenő most viszont a biztosítási összeg kifizetéséhez szükséges iratok beszerzésével foglalkoznak.

— **A kanyaró.** A kanyaró járvány Makón egyre terjedőben van. *Paku Imre* dr. városi főorvos újabban a Kelemenhidi gyermekmenhelyen konstataulta a járvány felléptét. A gyermekmenhelyet a hatóság bezáratta.

— **Auer-világítás a mellék-utcákban.** A pénzügyi bizottság mai ülésén *Révész Adolf* bizottsági tag ismét szóvá tette a mellék-utcák pillangó-égőinek gáz-izzó harisnyákkal való kicserélését. Furcsának találta, hogy a város nem viszi keresztül ezt a reformot, amely míg egyrészt hivatva van Arad világítását kultur-fokra emelni, másrészt azon előnnyel is jár, hogy a kevesebb gázfogyasztás mellett a világítást olcsóbbá teszi. Egy magánember huszonnégy óra alatt kiszámítván magának a hasznót, a mely a jobb világítás bevezetésével jár, be tudja vezetni lakásába az izzó-harisnyás világítást, a város pedig hónapokat enged elmulni anélkül, hogy felhasználná az átalakított világítás előnyeit. A bizottság elhatározta, hogy a világítás ügyét egyik városi közgyűlésen szóvá fogja tenni.

— **A makói közműhely.** A makói kiállításnak igen szép eredménye lesz a makói közműhely felállítása, mely egyre közeledik a megvalósuláshoz. A kereskedelmi miniszter ugyanis értesítette az ipartestületet, hogy *Illés* és *Gaál* tanárok a napokban Makóra érkeznek, letárgyalják az ügyet s megállapítják, hogy a közműhely felállításához az állam részéről minő segélyre volna szükség. E leirat folytán az ipartestület előljárósága a miniszteri bekielentéket ma estére várja. Az eredményről majd annak idején beszámolunk.

— **urvadászok merénylete.** Maroszlatináról jelentik, hogy az ottani erdőben orvadászok rálöttek *Hovágyi* János csendőrörsvezetőre. Az őrsvezető láoán megsebesült. Nyomban értesítették a szomszédos soborsini és trójási csendőrörsveteket, melyek a maroszlatiniai őrsrel együttesen a legszigorubb nyomozást indították meg.

— **Löwenfeld a törvényszék előtt.** A bécsi halálos kimenetelű párbaj egyik szereplője *Löwenfeld* bécsi gyáros, akinek golyója leterítette *Szojka* hadnagyot, a párbaj megtörténte után *Svájeba menekült*, ahonnan védője útján *salvus conductust* kéretett az igazságügyminisztertől a hazatérésre. A miniszter teljesítette *Löwenfeld* kérelmét s ez ma táviratban értesítette védőügyvédjét, hogy azonnal Bécsbe utazik s ott jelentkezni fog a törvényszéknél.

— **Milyen időnk lesz.** A szegedi *Meteor* a következőket mondja a hirtelen megváltozott időjárásról:

Az általam már szeptember elején jelzett korai beköszöntése a kellemetlenebb őszi időnek tényleg beközetkezett, amelynek esős, hideg, szeles változatai a sűrűn egymásután következő csomópontok miatt csak a 15-iki csomópont után érnek véget. Ezután következik a nyugodtabb időjárás, amikor is a későbbre maradt szüretelés is a kevésbé változó időjárás folytán nyugodtabban folytatható és fejezhető be. Csupán attól lehet félni, hogy a derület erős deret hoz, amely az átmedvesült szőlőre igen hátrányos lehet.

Enyhébb idő a 27-iki csomópont körül várható azon esetben, ha ekkor a napon a valószínűleg feltételezhető kitörések előjönnek, amely föltevés ha valósul, e hó végével még egy rövid ideig tartó vénasszonyi nyárban lehet részünk, különben azonban a fűtetés akadálytalanul folytat tovább. A napkitöréseket egy érzékeny tájola nyugtalan-ságával jelzi, ha a kitörések nagyobb mérvűek, úgy annak üregei a nap tányérján mint foltok lesznek láthatók.

— **A szabadság-szobor Edvi-Ilés** László törvényhatósági bizottsági tag indítványt terjesztett a város törvényhatósága elé a szabadság-szobor megvilágítására vonatkozólag. Azt indítványozza Edvi, hogy a szobor körüli vasrács négy sarkára kandelábereket, vagy villanyos lámpákat állítsanak, mert az a két ivlámpa, amely most a Szabadság-téren áll minden mást inkább világít, mint a vértanúk szobrát. Az indítványt a szerdai közgyűlés tárgyalja.

— **Halálozás.** *Waller Józsefné* szül. Aradi Zsuzsanna életének 55-ik évében elhunyt. Temetése október hó 15-én, d. u. 4 órakor lesz a Széchenyi-utca 8. számú házból.

— **Öngyilkos egyetemi tanár.** A Fiume és Zágráb között közlekedő személyvonat egyik kocsijában ma agyonlötötte magát *Jankovics* zágrábi egyetemi tanár. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— **Egy cáfolat.** Egy bécsi lapnak egy berlini távirata azt adta hírül, hogy a Leipziger Bank hitelezői között van a boszniai kormányzat is állítólag néhány milliónyi követeléssel. Ezzel szemben a Pol. Corr. konstataálja, hogy a boszniai kormányzat és a Leipziger Bank szóban forgó tranzakciója a dabela-gravosai vasut építésére mind a két parlament által megszavazott 22 millió koronás kölcsönre vonatkozott. Ezt a kölcsönt a Leipziger Bank teljesen realizálta és a boszniai kormányzatnak semmiféle követelése nincs a banknál.

— **A veszedelmes vendég.** *Valentin* Lukács budapesti szabósegéd az éjszaka vendége volt *Scheff* Jánosné utcai nőnek a medve-u. 6. sz. alatti lakásán. Valamin összevesztek és *Valentin* felkapva vasnyelű esernyőjét azzal *kiszúrta Scheff Jánosné bal szemét.* A merénylő vendéget letartóztatták, az asszonyt pedig, akinek a bal szeme teljesen kifolyt, lakásán ápolják.

— **Pénztárvizsgálat Makó városánál.** *Cseresnyés* János makói h. polgármester, — írja levelezőnk — a város kezelése alatt levő összes pénztárakat megvizsgálta s úgy a városi adó-és közpénztárnál, mint az árvapénztárban, a fogyasztási adó pénztárban s a rendőrkapitányságnál egyaránt kellő rendet talált.

— **Az eltűnt szerelmes pár** Budapesten. Fővárosi tudósítónk írja, hogy *Renthauser* Sándor

és Walloch Klára, a Bécsből eltűnt szerelmes pár a napokban Budapesten tartózkodott. A Central-szállóban laktak, ahol Renthausen igazi nevét jelentette be, Walloch Klárát azonban feleségének mondta. Renthausen *szőke parókával* járkált Budapest utcáin, a hölgy azonban nem hagyta el a szállót. Renthausen tegnapelőtt meghallotta, hogy a szállóban egy detektiv kérdezősködött utána, s erre elutazott Budapestre. A szerelmes pár állítólag visszament az osztrák fővárosba.

— **Köszönet a részvételért.** Szapáry Béla grófné a város törvényhatóságához intézett levelében köszönetét fejezi ki a törvényhatósági bizottságnak ama részvételért, melyet Atzél Péter elhunyt alkalmából előtte tolmácsolt. A grófné köszönetét a holnapi közgyűlés fogja tudomásul venni.

— **Szegény Li herceg!** Li herceg, a kínai birodalom uralkodó-családjának tagja ugyan csak megkeserülte a boxer-mozgalmat. Mikor az európai csapatok Pekingbe bevonultak, a kínai anyacsászárné egész udvartartásával elmenekült. Li herceg valahogyan lekészt és egyszer csak azt látta, amint menekült az uton, hogy egy csomó boxer körülfogja és levárol lerántja. Gyanus volt nekik, hogy fut előlük és bizalmatlanul megkérdezték tőle, hogy hová akart menni. Li zavarosan felelt és ezzel még gyanusabb lett a boxerek szemében, akik nem ismerték. Rövidesen ki is mondták az ítéletet, hogy a herceget le kell fejezni. Élete már egy pillanat hajszálán mult, mikor a boxerek közül valaki felismerte Li herceget és megmentette a haláltól. Csakhogy Li hercegre olyan nagy hatással volt a lefejezésre való előkészület, hogy azóta a szellemi képessége nagyon alászállt. A nagy ijedségben elvesztette elméje minden élességét. Elédig Li herceg a kínai Nagy Tanács elnöke volt, ezt az állást azonban megfogyott szellemi képességeivel el kellett hagynia. Csak annyi joga maradt, hogy bármily időben felkeresheti a császárt és tárgyalhat vele. Ez ugyan nagy jog és kellő ésszel használva többet ér, mint akármily fontos hivatal, de Li hercegnek természetesen már aligha használ. Li herceg utódja a Nagy Tanács elnöki székében Szu herceg lesz.

— **Egy tolvajbanda elfogása.** Makó város rendőrsége igen sikerült fogást csinált a napokban. A makói rőföskereskedők ugyanis az utóbbi időben mind sűrűbben panaszkodtak a városi rendőrkapitányi hivatalnál, hogy ismeretlen tettesek rőfös áruikat ellopokdják. A lopások leginkább heti piacok alkalmával történtek. A rendőrség a rőfös-kereskedők üzleteit megfigyelés alá vette és ennek eredményeképpen sikerült a tettest *Onyika* Juonná, született Cotranca Flóricá sajtényi oláh asszony személyében elfogni s megállapítani, hogy az asszony üzemeit egy szervezett banda segítségével hajtotta végre. A makói rendőrség tovább nyomozott s sikerült a banda többi tagjait is Csanád község határában elfognia. A bünvádi eljárás folyamatba tetetett. A tetteseknél számtalan ruhaneműt találtak.

— **Hölgyek klubja.** Eszéken társadalmi szempontból igen érdekes ujtást, kezdeményezett *Althann* Tili grófnő. Tanácskozássra hívta egybe Eszék előkelő hölgyeit és megalakította az eszéki hölgyek klubját, mely *Althann* grófnőt megválasztotta elnöknőjének, *Heyer* asszonyt titkárnak. Minden hét péntekjén délután 4 órakor tartják meg a klubüléseket. A szövetség célja a hölgyek közreműködésére váró társadalmi mozgalom kezdeményezése, az asszonyok szórakoztatása. A hölgyek elsősorban a biliárd játékot fogják kultiválni, de külön kártyázó csoportok alakulhatnak, mégis a házárdjáték ki van zárva. Különböző előadások is főlvétettek a programba és — zongorát is szerez magának a klub. Az eszéki kaszinó a hölgyek

klubjának, melynek helyiségét lányok is fölkereshetik, a péntek délutáni összejövetelek részére átengedte kisebb termét. A hölgyek klubjának megalakítását nagy örömmel fogadták Eszék hölgyei, akik már pénteken meg is tartják első összejövetelüket, férfiak nélkül.

— **A kocsis panasza.** Budapesten tegnap éjszaka *Márton* Sándor azzal állított be a VI. ker. kapitányságra, hogy gazdája, *Lusztig* Márton fuvaros a Köppentyű u. 21 sz. alatt nyakszirtén lőtte. A rendőrorvos megvizsgálta a kocsiszt és konstata, hogy csakugyan meglőtték Mártont. A rendőrség megindította a vizsgálatot, a melynek folytán a bepanaszolt nagyfuvaros kijelentette, hogy nem ő, hanem *Puvó* Donáth nevű kocsisa volt a merénylő. Puvó már régóta haragosa Mártonnak. Ma összeveszték s Márton egynehány társával Puvóra rontott. Ez önvédelemből a levegőbe lőtt, de mikor látta, hogy veszedelem fenyegeti, Mártonra fogta a fegyvert. A meglőtt kocsiszt a Rókusban ápolják. Sérülése súlyos, de nem életveszélyes. A rendőrség folytatja a vizsgálatot.

— **A cári pár gyermekének bábuj.** Mikor a cári pár most legutóbb elhagyta Franciaországot, a cárné a többek között három bábujt is kapott ajándékba, melyek gyermekeinek: *Olga*, *Tattjana* és *Xenia* nagyhercegnőknek voltak szánva. A bábuk mindegyike remeke a párisi iparművészetnek és főleg a felöltöztetésük gyönyörű műve a párisi szabónok ügyességének. Az egyik bábuj modern estélytellettel visel, igazi csipkével és gyémántos fejdisszel, a másik bábuj fehér brokátból készült XV. Lajos korabeli jelmezbe van felöltöztetve, a harmadik bábuj egy tökéletes sporswomen-t ábrázol. Mind-egyik bábujnak egyszerű fehérneműkészlete is van, sőt az ajándékozók még a különböző fülbevalókból és igazgyöngygyei díszített kalaptükről sem feledkeztek meg. Valóban, csak a cári gyermekeknek való játékszerek.

— **Vasárnapi számunkban** emlékeztünk meg *Porter* Vilmos Nagy-Aruházának megnyitására. Hogy mily hatással van a közönségre *Porter* nagyvárosias vállalata, legjobban ítéltető meg abból az óriásinak mondható érdeklődésből, mely iránta megnyilvánul. Tény és való, hogy az Aruház rendkívül látványt nyújt, mely esti világitásnál még sokszorta hatványozódik. Leírhatatlan, mily emberáradat hőmpölygött napestig az Aruház irányában s nem csoda, ha a boldog szabadságtériek igazi hálával vannak *Porter* iránt, kinek élelmessége és vállalkozói kedve rövid idő alatt megteremtette azt, ami a Szabadságtéren oly sokáig hiányzott, — a korzót.

— **Csizmatisztító magyarok.** E címmel írja a *B. H.* a következőket: A 43. számú gyalogezred a magyar bakák uniformisát viseli, szük nadrágos s dolmánya ujján medvetalpos, ami még megkülömbözteti a magyar bakát a némettől. S bár *Karánsebesen* szedi ujoncait, mi nem tartjuk oláh ezrednek, sőt megköveteljük, hogy magyarnak tekintse szolgálatban levő honfitársainkat mindenki. A régi osztrák szokás szerint az ezrednek két zászlóalja Bécsben, a harmadik *Bruckban* állomásoz, otthon hagyták csak a negyediket. A bécsi *Práterben* az *Albrecht-kaszárnyában* van a legénység bekvártélyozva. Ezzel történt a következő eset: Szeptember 27-ikén negyedtizenkettőkor délelben *Kinából* Bécsbe érkezett egy porosz zászlóalj s kiszállott a Déli Vasut pályaudvarán. A pályaház előtti téren a porosz vitézek üdvözlésére megjelent gróf *Ürküll-Gyllenband* bécsi hadtestparancsnok, lovastábornok és huszárezred tulajdonos egész törzskarával — tíz lépésre ezektől egy porosz katonabanda. Utóbbi játszott a kínai zászlóalj előtt, mikor ez Bécsbe bevonult. A porosz zenekar előre kivonult s ki híné: tizenegy órakor a 43. számú magyar ezredből egy szakasz teljes egyenruhában, karddal az oldalán érkezett meg s minden baka kezében — csizmakefe volt. A porosz katonabanda előtt letérdeltek a földre s a német katonák csizmáját megkefélték a bécsi és külföldi nagyszámú nézőközönség nagy csudálko-

zására és mulatságára. Ez a csizmatisztogatás egyáltalán nem is volt szükséges, hanem igenis szándékolt volt s parancsra történt, talán, hogyily módon is megalázzák a magyar katonákat német szövetségeseink és az egész publikum szemelattára. A bécsi lapok a botrányt elhallgatták, de Poroszországban ezért kinevettek és kicsufoltak bennünket. Találókép humorral alig is lehetne ábrázolni a német-osztrák-magyar szövetséget, mint e képben: A porosz katonabanda diadalmasan muzsikál és az osztrák-magyar hadsereg térdénállva pucolja a német katonák lábát.

— **Ujtás!** *Honisch* L. István cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti académiái tag műtermében Szabadság-tér 16., (Dománypalota.) Telefon 358. Minden vásár- és ünnepnapon eszközölt felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételtől is. Művészies és pontos kivétel szigorúan be lesz tartva. A n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk ezen ujtásra.

— **T. Üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Bosnyák vendégek Budapesten.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, október 14.

A magyar kereskedelmi világ ma fogadta hivatalosan a bosznia-hercegovinai kereskedőket, akik a magyar kereskedelmi és közgazdasági viszonyok tanulmányozása végett tegnap érkeztek a fővárosba. Az üdvözlés a magyar kereskedelmi csarnok szabadság-téri palotájában folyt le, a hol megjelentek haraszi *Jellinek* Henrik elnök, maróthi *Fürst* László és *Kunz* Ferencz alelnökök, továbbá *Scherer* Jakab dr. titkár vezetésével a csarnok összes tagjai, a magyar kereskedők kar előkelőségei. A bosnyák vendégek közt, akik teljes számban jelentek meg, ott volt *Hörmann* Konstantin szerajevói udvari tanácsos a kormányzóság több tisztviselőjével.

A csarnok tagjai zajos éljenzéssel fogadták a bosnyák vendégeket, a kiknek a nevében *Salom* D. Józua szerajevói nagykereskedő megköszönte a szives fogadtatást. A bosznia-hercegovinai kereskedők örömmel viszonzozták magyar kereskedelmi csarnok tagjainak pünkösdi kirándulását és őszinte szívből köszönik a páratlan vendéglátást. A bosnyák kereskedők tömeges látogatását a maga részéről is nagyfontosságnak tartja, úgy a magyar, mint a bosnyák kereskedelmi viszonyokra.

Zajos éljenzés követte ezt a beszédet, a melyre haraszi *Jellinek* Henrik, a kereskedelmi csarnok elnöke válaszolt.

Ezután a bosnyák vendégek a főváros nevezetességeinek megtekintésére indultak.

Először az új országházba mentek, a hol *Gyömrői* Manó udvari díszítő mutatta be az építés vezetőség tagjait *Steinhausz* László műszaki tanácsost, *Heidrich* és *Bayer* főmérnököket, akik bő magyarázatokkal szolgáltak a vendégeknek, akik különösen nagy érdeklődéssel nézték a kupolacsarnokot és az üléstermeket. Az igazságügyi palotában tett látogatás után a vendégek a budai kir. várpalotába mentek fel *Gyömrői* udvardíszítő vezetésével s *Gallé* várkapitány és *Györgyi* Géza műépítész kalauzólása mellett sorra nézték a régi és az új királyi palota pompás termeit.

Délben a bosnyák vendégeket a Vigadó termeiben fogadta a székesfőváros részéről *Halmos* János polgármester, *Vaszilievics* János ta-

nácsos, Rényi Dezső főjegyző, Magyarevics Mladen dr. helyettes főorvos és Melly Béla dr. tanácsjegyző. A vendégek lakomához ültek. A lakoma folyamán elsőnek Halmos polgármester üdvözölte szép beszéddel a vendégeket. Utána Filippovics Jusuf bég, Szerajovói városi tanácsos beszélt, köszönetet mondva azért a szives fogadtatásért, a melyben a bosnyákokat részvettették. Haraszi Jellinek Henrik, a Kereskedelmi Csarnok elnöke a magyar kereskedők nevében üdvözölte a vendégeket. A beszédeket zajosan megélejtették.

VAROS ES MEGYE.

Folytatólagos sorrendje

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1901. évi október hó 16-ik napján d. u. 4 órákor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

11. A tanács jelentése a osatorna mű fenntartási költségeiről szerkesztett 1902. évi előirányzat tárgyában. 12. Halász Kálmán és Sármezei Akos kérvénye a várostól bérelt 26—670/1100 hold föld bérletének meghosszabbítása iránt. 13. Faragó Gyula városi haszonbérlet kérvénye, a haszonbérlet biztosítékul felajánlott ingatlanok elfogadása iránt. 14. Edvi-Ilés László indítványa a vértanú szobornál 4 kandalló felállítására és világítására iránt. 15. A magyar szalmaanyaggyár részvénytársaság kérvénye a gyárhoz vezetendő iparvágány tárgyában. 16. A tanács jelentése az 1902. évi közeleti költség-előirányzat tárgyában. 11. Borbély János és társai kérvénye a fejsze-utcaval párhuzamosan futó utcának a György-utca keresztezésétől való világítására iránt. 18. A tanács jelentése az alsó temetőben egy nappali örök alkalmazására iránt. 19. A városi árva és szegényügyi bizottságnak előterjesztése a városi szegények házában elhelyezett egyéneknek reggelenként levessel való ellátására iránt. 20. Frick József felebbezése a honvédszár laktanyánál épült rak-tárok előtt emelt előcsarnokok után a tanács 17927—1901. számú végzésével megállapított kereseti összeg felemelése tárgyában. 21. A tanács jelentése Virágos Istvánnal a város tulajdonához tartozó Balta Nika dűlőbeli 8—795/1100 hold-, D. Szabó Istvánnal a nagylegelőbeli 11—304/1100 hold, Lump Vendellal a nagylegelőbeli 1 hold, Gruber Gyulával a sztupin réti 98—227/1100 hold-, Timár Györggyel a közlegelőbeli 45 számú 5 hold és Stern Sándorral a simándi ut mellett fekvő 5—427/1150 hold föld bérlete iránt kötött szerződések jóváhagyására iránt. 22. U. az. a magyar aszfalt részvénytársasággal az aszfalt gyalogjárók átöntése iránt kötött szerződés jóváhagyására iránt. 23. A nmélt. m. kir. pénzügyminisztérium intézménye az állami borítaladó eltörlése vagy a minimumra való leszállítása iránt tett felterjesztésre. 24. A tanács jelentése Czukor László által bérelt falerakó helyekre vonatkozó és a bérlet meghosszabbítási nyilatkozattal ellátott szerződéseknek jóváhagyására tárgyában. 25. A tanács jelentése Zemplényi Sándor által a városi szin- és bérház épületben bérelt helyiségek bérletének meghosszabbítása és Zemplényi Sándornak térsbérletként való felvétele iránt kiállított szerződési záradék jóváhagyására tárgyában. 26. U. az. András Györggyel a Választó, Vecsey és Nagy Sándor-utca megkavicsolására nézve kötött szerződés jóváhagyására tárgyában. 27. U. az. Panker Viktorral a honvéd huszár laktanya felépítésével kapcsolatos fűtés berendezési munkák és Panker Viktorral és Panker Jánossal a vízvezetési munkák előállítására iránt kötött szerződések jóváhagyására tárgyában. 28. U. az. a vasuti átjáró mellett levő ut közvetlen részének kőburkolattal való ellátására iránt. 29. A tanács jelentése a volt Mittelmann-féle gyártelepen levő mosók szarító épület, szeszraktár és kocasműhely épület anyagainak eladása iránt tartott árlejtés eredményéről. 30. A tanács előterjesztése a „városi épületek fenntartása” rovat terhére f. évben mutatkozó több kiadás mikénti fedezése tárgyában. 31. Az ügyeletes szolgálatot teljesítő rendőrök kérvénye a szolgálati díj felemelése tárgyában. 32. A tanács jelentése a m. kir. pénzügyigazgatóság által f. évi augusztus hóban elő-, és leirt állami adók után esedékes köz-segtség adó és leírása iránt. 33. U. az. jelentése Hajdu Béla, Pataki Mór, Mézi István, András Ferencné, gr. Bréda Viktor, Stojka Vince, Simándán Tódor, Arvai József, Feil Miklós, Matyók Pál,

Wagner Pál, Kolárov Elek, Lingurár György, Kusalik Pál, Heim Ferenc, Rügner Róza, Montag Sándor és Novák Milán által emelt új épületek községi adómentessége tárgyában. 34. A tanács jelentése a polgármester előterjesztésére Laczina Vencel honosítása ügyében. 35. Polgármester előterjesztése Várad Antal utegyengető nyugdíjaztatása iránt. 35. A tanács jelentése a pénztárvizsgálatról. 37. Aradi kereskedelmi testület kérvénye a kereskedelmi iskola 1900—1901. tanévi bevételi többletének részére való kiadása. Arad, 1901. évi október hó 12. kiadta: Institoris Kálmán, főjegyző.

NAPIREND.

Oktober 15. Kedd. Róm. kath. naptár: Terézia szűz. — Protestáns naptár: Terézia szűz. — Görög-keleti naptár (október 2.): Ciprián. — A nap két 6 óra 4 perckor, nyugszik 4 óra 54 perckor. — A hold két 8 óra 51 perckor, nyugszik 6 óra 19 perckor.

Időjárás. Légnymás reggel 7 órákor 764.8 milliméter, délután 2 órákor 763.4 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órákor 0° + 8.5, délután 2 órákor 0° + 14.7. — Szél iránya és ereje reggel 7 órákor DK. 4, délután 2 órákor K. 3. — Felhőzet reggel 7 órákor félderült, délután 2 órákor többnyire borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hűvös, semmi, vagy kevés csapadék.

Szabadságaról emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kötelességek. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11/2—12/2 óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1/2—2/2 óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklye-múzeum helyisége mellett ülésterem.

Oktober 16. Városi közgyűlés délután 4 órákor. Oktober 19. Az aradi munkás-vegyület mulatsága (Waggongyári-kantin.)

Oktober 20. Az aradi korcsolyázó-egylet közgyűlése délelőtt 11/2 órákor (Kaszinó.)

Oktober 23. Az aradi atletikai-klub választmányi ülése este 8/2 órákor (Központi-kávéház külön terem.)

Oktober 26—27. Lóverseny Aradon.

Oktober 27. Az aradi polgári takarékpénztár felszámoló-bizottságának közgyűlése délelőtt 9/2 órákor (Szabadságtér 7.)

Oktober 31. Körjegyzőválasztás Mondorlakon.

November 3. Geyer Stefike hangversenye délután 5 órákor (Fehér Kereszt.)

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. — Budapest, október 14.

Déltőzsde. Buzakinál gazdag, a vételkedv jó. Szilárd irányzat mellett 50,000 métermázsra került forgalomba, 2/2—5 fillérig drágább áron. Egyéb gabonane-mek szilárdabbak. Időjárás boros.

Zárul 12 órákor:

Buza októberre	7.92—7.93
Buza 1902. áprillisa	8.30—8.31
Rozs októberre	7.02—7.03
Rozs 1902. áprillisa	7.13—7.14
Zab októberre	6.91—6.92
Zab 1902. áprillisa	7.21—7.22
Tengeri szeptemberre	—
Tengeri 1902. májusra	5.11—5.12

Zárul 5 órákor:

Buza októberre	7.94—7.95
Buza 1902. áprillisa	8.29—8.30
Rozs októberre	6.97—6.98
Rozs 1902. áprillisa	7.11—7.12
Zab októberre	6.90—6.91
Zab 1902. áprillisa	7.20—7.21
Tengeri szeptemberre	—
Tengeri 1902. májusra	5.09—5.10

Zárul 5 órákor:

Osztrák hitelrészvény	620.25
Magyar hitelrészvény	630.—
Leszámitóbank részvény	416.—
Rima-Murányi vasmű részvény	431.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	627.—
Közuti vasut	563.—
Városi villamos vasut részvény	283.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsde.

Budapest, október 14.

Magyar aranyjárdék 40/0	118.30
Magyar koronajárdék 40/0	92.65
Magyar arany 41/20/0	121.75
Magyar ezüst 41/20/0	100.25
Magyar keleti vasut	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.25
Magyar italmegváltási kötvény	99.75
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	177.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	144.—
Osztrák papírjárdék	98.30
Osztrák járadék ezüst	98.20

Osztrák járadék arany	118.90
Koronajárdék	95.10
1860-iki Államországi jegyek	138.50
Osztrák magyar bankrészvény	1630.—
Magyar hitelbank részvény	630.50
Osztrák hitelbank részvény	620.50
Osztrák-magyar államvasut	627.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.—
Német birodalmi márka	117.25
London	239.—
Paris	95.—

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.56
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szmv. Szolnokról este 8.50
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 8.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinig délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.23	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.12	Személyvonat reggel 8.38
Személyvonat d. u. 4.09	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbeséről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbeség szv. du. 5.20	Személyvonat este 6.56

Értesítés.

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy Aradon, Átél Péter-utca 1. szám, (az udvarban) Telefon-szám: 407.

50,000 kötetes

Kölcsönkönyvtáram

magyar, német, francia és angol

pótjegyzéke

e hó 25-én fog megjelenni.

E pótjegyzékek tartalmazni fogják az egy év óta megjelent összes újdonságokon kívül ama több ezer kötetnyi pótlásokat is, amelyeket a kölcsönkönyvtár lehető legteljesebbé tétele végett egy év óta áldozatot nem kimélve, beszereztem.

Ugy a törzs-, valamint a pótjegyzékeket is, díjmentesen bocsátom minden érdeklődő rendelkezésére.

Kölcsönkönyvtáramban, mely a legnagyobb a vidéken, minden újdonság megjelenés után azonnal több példányban kapható.

Kölcsönj közönséges havi bérletre 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér. A kölcsönj a tanuló ifjuságnak 1 óra 1 kor., vagy kötetenként 6 fillér.

A könyvek ujak és tiszták. Vidéki bérlet is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek és tetszés szerinti mennyiségben kaphatják a legújabb és legérdekesebb műveket. Az el- és visszaküldés lakattal elzárt ládikában igen könnyű és kényelmes kezeléssel történik.

Kiváló tisztelettel:

1945

KERPEL IZSÓ

könyvkereskedése és kölcsönkönyvtára.

Ugyane eég ajánlja a közönség szives figyelmébe, Andrassy-tér 20. sz. alatti könyv-és papirkereskedését, hol igen előnyös alkalmi vételek eszközölhetők könyvek és hangjegyekben. Képes levelező-lapok óriási választéka. Naponta gyönyörű újdonságok. Minden zenemű-újdonság kapható.

REGENY-CSARNOK.

A karvalyok vére.

— Regény két kötetben. —

Irtá: **Theuriet André.** [20]

(Folytatás.)

VI.

Etienne az agesi forrást tanulmányozta, háttal a hársfalombok közül napernyőként kiemelkedő sziklához támaszkodva. Lábai alatt egy repkényvel bekuszott forrás fakadt a sziklából s csendes csobogással sietett a Charenteba mely onnan nem messze folyt egy füzesen keresztül. A fák sugarai karcsuan emelkedtek fölfelé, lombkoronájuk magasan állt a páfránal benőtt, nyirkos talaj fölött, melyben tisztán visszatükröződött az ágak boga s a lombokon keresztül kandikáló kék ég. A világosság enyhén szűrődött át a növényzetben, mely a legfinomabb színárnyalatokban váltakozott. A zöld színnek megvolt ott minden változata, a páfrányok ernyőjének sárgás zöldjétől az egerbokrok sötét zöldjéig. Néha egy átsurranó madár fellebenté a bokrokat; a támadt nyíláson a nap aranyugárt lövelt a víz színére, beragyogta a nedves kákákat s megvilágította a csövirics növény vörös ernyőjét, vagy a derely rózsaszínű lombját. Mintegyszáz lépésnyire egy keskes félgypaju szövetbe öltözött nő mosta halvány sárgás fehérneműjét a vízben; távolabb, a fák sugarai közt az agesi malom szürke fala látszott, melynek ketyegése a sulyok verésével váltakozott.

Mintha mélységes nyugalom ereszkedett volna alá az enyhe világossággal a fák tetőiről. Etienne, egészen tanulmányára adva magát, átengedve magát e nyugalomnak, s egy percre elfeledkezett az elmúlt hét gyötrő jeleneteiről. Erős akarata visszatérté a munkához, belső szenvedései elpihentek, s a természettel egyedül a festő foglalkozott.

A művészet a legnagyobb fájdalom-enyhítő. Hogy a művész azon fáradságos küzdelemben, hogy anyagi szerek segítségével a legfutólagosabb benyomásokat, a felfogásra legnehezebb árnyalatokat visszaadhassa, agyának minden képességét, minden fogékonyságát egyetlen pontra kell irányoznia. — Oda tapad szemléltető képessége, emlékezőtehetsége, érzelme, szenvedélye, egészen belemerül, s a többi nem létezik rá nézve.

Etienne átengedvén magát az értelmi működés e bájának, csak arra gondolt, hogy ecsetjével a talajt, a pázsitot, a fák törzseit

beragyogó szelid zöldes fényt lágyan visszaadhassa. Csak azzal foglalkozott, hogy ez alig folyó víz színét, melyben az ágak visszatükröződtek, kifejezhesse, hogy e nyugodt s mégis élő friss és lombos természetet visszaadhassa: hogy megértesse s láttassa a vászna előtt ez órában fölmerülő különféleségét: — a víz tükre fölött táncoló szunyogsereget, a sás hegyén ülő recés szárnyu szitakötőket, az amott fehérneműjét sulykózó mosónő arckifejezését, végre az egész pezsgő s meglepő életet.

Etienne mögött egy kis kecskenyom volt, mely az erdős halomról lekanyarodva e szikla körül futott, s melyet a favágók és pásztorok, kik a forráshoz szoktak lejönni, egyenesre tapostak. A művész annyira el volt merülve, hogy a kövecskék zaját, mik két könnyű láb nyoma után peregetek lefelé, nem hallotta meg. Lesüté szemét, s azzal a boldogan figyelmes kifejezéssel szegezte a vízre, mely a tájképfestők sajátja, azután vásznára nézett, egy ecsetvonást tett, majd ismét a víz színére hajló ágakat kezdte szemlélni. Azonban akaratlanul is észrevette, hogy a részleteket nem oly kitartó figyelemmel szemléli. Dolgozó heve lankadni kezdett, s ecsetvonásai nem voltak oly biztosak.

Az a meghatározhatatlan kényelmetlen érzet fogta el, melyet akkor érezünk, mikor észrevesszük, hogy valaki figyel bennünket. Testi fáradság volt-e, vagy más volt az oka ez ideges jelenségnek? Miután egy ideig küzdeni próbált e titokzatos befolyás ellen, festőtábláját a föbe tette, kinyújtzkodott, azután öntudatlan kíváncsisággal megfordult, — s hirtelen felugrott. Desroches Teréz állt mögötte.

A gyalogut fordulójánál, egyik kezével a szikla szögletére támaszkodva, a másikban szalmakalapjának szalagját tartotta csendesen nézte a fiatal Mangars tanulmányát. A szikla s a hársfák által alkotott keretben élénken kitűnt lenge alakja a patak és a rét színe fölött. A vetés s a meleg légáramlat halvány arcát pirosra festette, fekete szemei ragyogtak a féltudományban, s bodor hajával, s ruhájának kék szalagjaival könnyű szelő játszott.

— Bocsánat, — mondá, mikor Étienne meglepetve látta visszafordulni, — kíméletlen vagyok... Azt gondoltam, hogy senki sem lesz a forrásnál, és zsászt jöttem ide keresni.

A fiatal ember fölemelkedett; Teréz pedig a festmény felé közeledett:

— Mily szép! folytatá, minden van rajta, víz, ég, fák.

Etienne ránézett, s a fiatal lány szemeiben

ragyogó naiv csodálkozásból meggyőződött a bók őszinteségéről, s azt mondá neki, hogy elismerése nagyon bizelgő.

— Ó, mondá, nem ismerem ki benne magamat, nagyon tudatlan vagyok... Mily nehéz lehet egy kis négyszög vászonra, annyi mindenfelét festeni, s hü képet alkotni belőle!

— Igen, meglehetősen nehéz, felelt a fiatal ember mosolyogva.

— De ugy-e, ha sikerül, az ember olyan megelégedett.

— Hitemre! ez eléggé kárpótól az unalomért, mondá Etienne sóhajtva

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Október 14. —

Vass szálloda. Szabó József ev. ref. lelkész Borossebes. — Lemberger Lajos utazó Budapest. — Kohn Jakab utazó Budapest. — Rosenthal I. utazó Budapest. — Kutasi Dániel utazó Budapest. — Lázár György utazó Nagyvárad. — Pekárek József utazó Bécs. — Klein Izidor utazó Budapest. — Győri Lázár utazó Bécs. — Gross József utazó Budapest. — Grauer József utazó Budapest. — Ungár Gyula utazó Bécs. — Schwartz József utazó Budapest. — Greier Dávid utazó Bécs. — Kauppe Arthur utazó Bécs. — Buda Ottó vendéglős Magyaróvár. — Schiler Lajos kereskedő Kristyór. — Steiner Samu kereskedő Borossebes. — Salzburger Ede Kubin. — Wallner Gyula utazó Budapest. — Scheer Ede kereskedő Nagyhalmagy. — Wossele Rudolf utazó Oppenheim.

Városi színház.

Bérlet 15. sz.

Páratlan.

Kedden, 1901. évi október hó 15 én:

A lyoni rablógyilkosok.

Dráma 5 felvonásban, 8 képpel. Irták: Moreau, Siranekta és Delacour. Franciából fordította: Mártonffy Frigyes.

SZEMÉLYEK:

Lesurque . . . Fenyéri Mór.	Courriol . . . László Gy.
József, fia . . . Palágyi L.	Fouinard . . . Nemes S.
Duboc . . . Palágyi L.	Guerméau . . . Arkossy V.
Dezso . . . Réti István.	Postamester . . . Giréth K.
Joliquet . . . Boda Ferenc.	A leánya . . . Garai Ilona.
Daubenton . . . Mezei Péter.	Lesurque Julia Menszáros M.
Choppard . . . Polgár S.	Johanna . . . Angyal Ilka.

Kézbeve 7 órákor.

Használjuk fel a kedvező alkalmat:

VARGA JÓZSEF

butor- és épület-asztalos üzlete

ARAD, Kápolna-utca 6. sz.

Kész butor eladás.

Tultermelés miatt minden elfogadható ár mellett ajánlom a n. é. közönségnek kitűnő minőségű

kész háló- és ebédlő-szoba butoraimat

és olyanokra megrendelést jutányos ár mellett készséggel elfogadok.

Építész és épített uraknak ajánlom kitűnő anyagból készült épület-asztalos munkáimat és parkettáimat. 1296

Pénzügyintézetek és ügyvéd uraknak ajánlok irodai berendezésekre.

Kereskedő uraknak rajz szerint jutányos ár mellett készítek portálokat és boltberendezéseket.

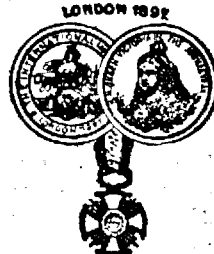
Jutányos árak!

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon első díjakkal kitüntetett szépitőszert a

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉME

Bámulatos rövid idő alatt eltávolítja a szeplőt, májfoltot, bibirosot, bőrvörösséget és mindennemű arczisztálatlan-
ságot.

Használata által kisimítja az arczon a ránczokat s ifju arczszínt, a bőrnek fehérséget, gyöngédséget és üdeséget kölcsönöz és így a szépség Apolásánál eddig utolérhetetlen hatású.

A Hajós-féle Ibolya-crème nem zsiradék és ennek következtében nappal is használható

Ára 1 tégelynek 50 kr.

Az Ibolya-crème hatását nagyban emeli az ugyanazon szerekből készült és rendkívül kellemes illatu

Ibolya-crème szappan 35 kr.

Hajós-féle IBOLYA-TEJ

(Ban de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapé szépséget, fehérlilom és róssa színében tündöklő varázss színt kölcsönöz. Egy üveg 50 kr.

A képzelhető legfinomabb és leggyöngédebb alkatrészekből álló, jól tapadó és teljesen ártalmatlan powder az

IBOLYA-HÖLGYPOR

Ára 60 kr. Kapható fehér, róssa és crème színben. Készítményeim a párisi és londoni hygienicus kiállításokon, aranyérmekkel és diszoklevéllel lettek kitüntetve. — Sok hálaíratokkal elismerve!

Óvatkodjunk hamisításoktól! Kapható a készítő és feltalálónál

Hajós Árpád

gyógyszerháza és gyógyszerészeti laboratóriumában.

ARAD, Andrassy-fér 22. szám, a megyeházzal szemben és VOJTEK és WEISZ uraknál.

Mezőhegyesi
 ménesbirtoktól vásárolt
 prima tiszta
vető buza
 jutányos árban
kapható
 nagyobb mennyiségben is. Mezőhegyesi állomáson átveve,
Eliás Adolf és fia
 gabonacégnél 1948
 M.-Pécskán. — Aradmegye.

69454/1901. számhoz.

Vadászati bérleti hirdetés.

Aradvármegye Szemlak község határában fekvő a vallásalapítványi 869 katr. holdnyi erdőterületén gyakorolható vadászati jog az 1902. évi január hó 1-től számítandó hat év tartamára zárt ajánlati verseny útján haszonbérbe adatik.

1. A vad-állomány: őz, nyul, fácán, szalonka.
2. Az egy koronás bélyeggel és ötven (50) korona bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok, a melyek borítékán kiirandó, hogy az ajánlat a szemlaki vadászatra vonatkozik a vallás és közoktatási m. kir. Ministerium segédhivatali főigazgatójánál (V. ker. Hold-utca 8. szám) az 1901. évi november hó hetedik (7) napjának délelőtti 12 órájáig nyújtandók be.

Az ajánlatban kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ösméri és azokat feltétlenül elfogadja.

3. Az ajánlattevők közötti szabadválasztás, avagy a visszautasítás joga tekintet nélkül a beigért bérösszegre a vallás és közoktatási minister urnak fentartatik.

A feltételektől eltérő, későn avagy távirati uton beérkezett ajánlatok, figyelembe nem vétetnek.

A szerződési feltételek a miniszterium segédhivatali főigazgatójánál, az erdőgondnokságnál és Szemlakon a főerdőőrnél betekintheők.

Csákova, 1901. évi október hó 6-án.

A kir. közalapítványi erdőgondnokságtól.

1327

(Utánnomat nem díjaztatik.)

Szépség és egészség.

Kinek van szeplője?

pattanás vagy bármilyen folt az arczán, használja a teljesen ártalmatlan Rozsnyay-féle világhírű

Serail-arczkenőcsöt,

mely az arczbort rövid időn fehérré tisztává és üdvré teszi. Egy téglgy ára 70 kr. Egy kis téglgy ára 35 kr. **Serail-szappan** egy drb. 30 kr. **Serail-hőgyör** egy doboz 70 kr. Kitundó és valódi **Epezsappan** egy drb. 40 kr.

Étvágytalanság és gyomorgyengeség

gyógyítására **ezrek monnek Karlebadba** holott ezt a czélt lithon is elérhetik **Rozsnyay M.**

PEPSINBORA

használatát által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

A t. ez. közönség szives figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadság-szobrot ábrázolja.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógytárában **Arad, Szabadság-tér.**

Budapesten: **Török József és dr. Egger Leo „Nádor”** gyógyszer-tárában, valamint minden magyarországi gyógyszer-tárában.

Elbitangolt

egy 5 éves pej herélt, hoka, 3 lába kesely, csoka szemű

IÓ,

első jobbán N—83. hátsó jobbán J—K. jegyű.

A megtaláló kéretik, hogy levélben értesitse **Fölker Mihály** új-panáti lakost, avagy az új-panáti előljáróságot. 1372

548—1901. sz.

Arlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az árvaház részére 1902. évben szükséges kenyér és péksütemények szállítása iránt folyó év október hó 21-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: a kenyérre kilogramonként 26 fill., a péksüteményekre darabonként 3.5 fillér.

Bánatpénzül leteendő 100 kor. készpénzben vagy elfogadható érték-papirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1901. évi október hó 7-én tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
 aljegyző.

542—1901. sz.

Arlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az árvaház részére 1902. évben szükséges marha hus, öregborju hus, fiatal borju hus, és marha fagygyu szállítása iránt folyó év október hó 21-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: a marha és öregborju husra 96 fill., fiatal borju husra 1 kor. 20 fill. marha fagygyura 44 fill.

Bánatpénzül leteendő 100 korona készpénzben vagy elfogadható érték-papirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1901. évi október hó 7-én tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
 aljegyző.

6663

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán üresedésbe jött mondorlaki körjegyzői állásra pályázatot hirdetek s felhivom mindazokat, a kik ezen állásteln yerni óhajtják, hogy az 1883. évi l. t.-cz. 6. §-ában előirt képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám f. évi október 30-áig annyival is inkább adják be, mivel a később beérkező folyamodványokat figyelembe venni nem fogom.

A körjegyzői állás javadalmazása a következő:

1. Készpénz fizetés... .. 700 kor.
2. Termények váltsága 1000 kor.
3. Egy sessió föld haszonélvezete 600 kor.
4. 42 méter tűzifa.
5. Természetbeni lakás.
6. Magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

A választás a körjegyzőség székhelyén, Mondorlakon a község házában f. évi október 31-én d. e. 9 órakor fog megtartatni.

Arad, 1901. október hó 13-án.

Péczely,
 főszolgabíró.

1373

3780 sz.

Hirdetmény.

A kladovai (paulisi) m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó kladovai 1902—1906. évi s összesen 574.49 kat hold kiterjedésű vágásokban levő fakészleteknek tövön való eladása érdekében a Lippai m. kir. főerdőhivatalnál 1901. október hó 28-án d. e. 10 órakor zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár: 108.440 korona és 04 fillér.

Bánatpénz: 10.844 korona.

Bővebb felvilágosítással a Lippai m. kir. főerdőhivatal s a kladovai (paulisi) m. kir. erdőgondnokság szolgál.

Lippán, 1901. évi szeptember hóban.

1371.

Magy. kir. főerdőhivatal.

Sürgősen kerestetik pusztára

egy 50—60 év közt lévő jó
családból való szegény

inteligens nő,

ki a házvezetést jól érti és tud
jól főzni, egy magányos ur
mellé.

Havi fizetése 10 forint.

Czim: Vecsey József Mező-
berény. 1347

KOCH DÁNIEL

kerékpár és varrógépraktár, villanyos csongó
berendezéssel látogat.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű

kerékpárok és varrógépek

kedvező fizetési feltételek mellett
kaphatók. 665

A „Teagwall“ okm. és
levél rendezők gyári rak-
tára.

A Shagen-féle tartós-
sági tollak (egyszeri be-
mártással egy egész oldal
írható) főraktára.

Író-, levél- és rajza-
pirok és levélborítékok
nagy raktára.

Diezlevél-papírok, Képes
levelező-lapok óriási vá-
lasztéka.

Levelezőlapalbumok sat.
sat.

Író-gépekhez festék-
szalagok, Stenell-szín és
Mimeograph papír és fes-
ték.

Hektográf anyag és
tinta.

Másoló szíkek és saj-
tók gyári árakban.

BLOCH H.

papírkereskedése, könyvnyomdája
és

1105

fényképészeti cikkek raktára.

Női-kalap divatüzlet átvétel.

Nagyérdemű hölgyközönség!

Van szerencsénk a helybelli és vidéki hölgyközönség nagy-
becsű tudomására hozni, hogy a rég óta fennálló, legjobb hír-
névnek örvendő elsőrangú Lux Jozefa tulajdonát képezett

Női-kalap divattermet

Andrássy-tér 22. sz. alatt

átvettük és azt LUX JOZEFA utóda cég
alatt tovább vezetni fogjuk.

Támazkodva számos éven át a téren szerzett tapasza-
latainkra, valamint az eddig irányunkban tanúsított jóindulatu
pártfogásba, reméljük, hogy új üzletünkben is nagybecsű tá-
mogatására számíthatunk.

Készítünk és raktáron tartunk mindennemű párisi és bécsi
modellek szerint készült női kalapokat.

Elvállalunk tollfestéseket, kalapfestéseket,
formálásokat, átalakításokat valamint mindennemű
javításokat.

Gyászkalapok

legjutányosabb áron pontosan készíttetnek.

A nagyérdemű hölgyközönség becses pártfogását továbbra
is kéri

Tisztelettel

1378

KOCH RÓZA és TÁRSA.

Margit-Créme.

A nő szépség emelésére,
tökéletesítésére a fenn-
tartására a legkifűnőbb,
teljesen ártalmatlan, vegy-
szta és szilmentes ké-
szítmény a

Rövid idő alatt szünteti meg a bőrpírt, pattanást, bőrtörést (mitesszer) és min-
den más bőrbaját. Kisimítja a ráncokat és himlőbolygokat, még koros egyéneknek is óda
bájos arcaszínt kölcsönöz.

Hamiltásoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamisít-
ások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerül-
nek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetői szöveg is az anyám-
nek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csak oly készit-
ményeket elfogadni, melyek azimeres védjeggyel vannak lezárva. —
Készítményeim a nmeltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960.
sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. véd-
jeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Fe-
lelőseget csak az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

**A Margit Crème, miként az országos m. kir. che-
mial intézet és központi vegykísérleti állomás vizsgálatai
bizonyítják, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy tel-
jesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt.
szappan 35 kr., puder 60 kr., aroviz 50 kr., fozszappan 50 krajozár.**

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyezertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamiltásoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ohatott dobosek valódiak

Kapható minden gyógyezertárban és illatezerkereskedésben.

MEGHIVÓ!

Az „Aradi polgári takarékpénztár részvénytársaság

felszámolás alatt”

1901. évi október hó 27-ik napján délelőtt 9 és fél órakor

az „Aradi kereskedők köre” Szabadság-tér 7-ik szám alatt lévő helyiségében

K Ö Z G Y Ü L L É S T

tart,

melyre a részvényesek oly figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy részvényeiket az alapszabályok 19. §-a értelmében, 1901. október
24-ig bezárólag a társaság pénztáránál (Arad, Templom-utca Minorita-palota I. emelet) téteményezzék le.

Tárgysorozat:

1. A felszámoló bizottság jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. Felhatalmazás ingatlanok eladására.
4. Szathmáry Mihály és részvényes társai indítványának tárgyalása.
5. Felügyelő bizottság választása.

Kelt Aradon, 1901. október 9-én.

A felszámoló bizottság.